n. 117

B. L. S. - P. 115 -

Carmina.

Desumpta ex Libro inscripto;

Musæ Miscellaneæ

Isidori Moranni P. C. Forolivien.

Olivetani Patri D. Jacobo Lenzio

Monasterii S. Pauli de Urbe Abbati

Dicatæ;

Et Editæ Placentiæ An. 1667.

Typ. Jo. Bazachij.

P.115

Carmina.

Desumpta ex Libro inscripto;

Musæ. Miscellanę

D. Isidori Moratini P. C. Forolivien.

Rdmo: Patri D. Jacobo Lencio

Monasterii S. Pauli de Vrbe Abti

Dicatæ.

Et Editæ Placentiæ An. 1667.

Typ. Jo. Bazachij.

Carmina

Desumpta ex Libro inscripto:

Mulæ Mirabilis

S. Isidori Morotini P. C. Toletis

Admo: Patri S. Jacobo Lencio

Monasterii S. Pauli de Urbe Rb:

Dicata.

Et Editæ Placentiæ An. 1687.

Typ. Jo. Bazachii.

Quomodo Deæ Totila submisso una ex suis Javeculis
cum Ornamentis Regijs voluit experiri si S. Benedicti
prophetiæ quid posset dicere, hincque postea quomodo
ipse Gothorum Deæ supplex, et maxima cum reverentia
à Sanctum Patre susceptus dimissus.

Cum pede barbarico premeret Gens dura Gothorum
Ausonij Fines, populis jam Marte subactij,
Qui Totilas tenuit Gothicam sub Lege Phalangem,
Audit ennarite Vatis prædonia Fama,
Lumine fatidico, quod sæcla revolveret orbis,
Gesta futura potens venis prædicere dictij,
Obductasque libris metricendo prodere linguis.
Carpit iter, solita cum majestate Tyrannus,
Arduaque quæ surgunt sacri Delubra Cacini,
Certior ut facto fieret sententia vulgi.
Accepium simulat, tento medimine pergens,
Inde gradum sistit longè, dum nuntiat ardens
Orator Vati, propius succedere Regem
Limina, sic cupiens animum explorare Parentis,

Num

Cum flatu super os venit prognoscere dictis;
Sive magis vanis deludat vocibus aurem
Regales ocreas, chlamydem, diademaque cepit
Onusto Famulo: hic ficta sub imagine Regis,
Tergaque gravi, magna comitante caterva,
In procerum medio, gemmis ornatus et auro,
Ibat ovans: Regis tota prædante chorte,
Auditur longè Alipedum fragor, ore furenti,
Qui patulis efflant flammarum naribus, ephyi,
Frenaque dente premunt, tereruntque hinnitibus auras.
Signa dat ingenti sonitu vocale metallum
Adventante viro, et jam proxima Tecta tenente.
Undique discurrit Benedicti ignava caterva.
Facti, sollicitatque Patrem, vocitatque precando,
Obvius ut Regis vultu, cumulatque decenti
Agmen honore, sacrum cupit quod visere Templum.
Ominus ipse sedens Heros immobilis hæsit,
Obsequiumque negat ficto præstare Regi.
Ominus utque videt Regali in veste furentem
Regnem, verbis tunc talibus ora resolvit:

(ur

Cur verum fingis vano Diademate Regem?
Sceptra Ducis cur dextra gerit, servire parata?
Pone citò, Fili, pretiosa insignia, pone.
Serve, tua Domino velamina, redde coronam;
Indecet hanc famulo Procerum servire cohorti.
Corruit exemplo, præcipua voce superbus
Ensifer; exspirítque tremens, color ora reliquit,
Pronus et elapsi vestigia Vatis adorat.
Cernere nam cœpit temeraria jura Tyranni;
Sequa pudet, Regis forma illusisse Prophetæ.
Regnis socij subita formidine tacti,
Ora dedere solo attonitis; reddit honores
Cœtus iners Vati, nec vix audere tentat;
At, paridus surgens, retrò vestigia torsit;
Retulit, et vasto deprensa genicula Regi.
Accepit postquam sanctæ Barbaræ Heros,
Proripuit se celsa nitent qua limina Patris;
Sponte superciliúm posuit, fastumque superbum,
Atque humilis, fera corda domans, mentemque profanam,
Sacra tremens, gressu titubante, petivit

Atria

Atria monticole vatis, quem forte sedentem
Ut videt, ingenti aspectu conterritus hæsit,
Continuitque gradum, audet nec succedere Tecti;
Aulineque, situm Regali poplite prefit.
Surge, sed ingeminat bis verbis, terque Magister,
Audebat nec adhuc sublimia genua levare.
Ante virum stantem, Benedicti at ipse parentis
Ouarreas, manibus Regales erigit artus.
Hunc Pater egreditur dicit; atque increpat, ardens,
Perfidiamque animi damnat, mentemque dolosam.
Tum paucis aperit verbis compendia vitæ,
Quæ sint, quæ fuerint, et quæ ventura parantur.
Quot populos a stirpe metis? quot Marte cruentos
Tedysti misere? Italiam nunc dirige Chinnis,
Bellonaque furor, tetra cum Morte, triumphant.
Comprime jam rabiem, belli compesce furores,
Romuleos aditus penetralis victor, et Urbis
Tarpejas Arces scandes, procinctus ovanti
Daphnide; vela dabis penitus cum classe remota,
Sceptra novem que reges, Astris labentibus annis.

Vide

Viderit ut decies flaventes victor aristos,
Falce inimica metat victricia sceptra, coronam.
Extinctusque cadet, orbatus munere lucis.
Pectora tunc subito regalia pervulit horror,
Diriguere comæ, trepidusque coercuit ingens
Formido, creberque pavor præcordia pressit.
Lumina languescunt: tacito vox conditur ore,
Regius atque decor pallentia labra relinquit.
Hinc rogat auxilium supplex, precibusque Parentis
Commendat proprios successus, ardua facta
Marcelli, Teucro mox regna tyrannica rapta,
Immanes discens, monitis componere mores.
Ausonias aquilas fregit, Romamque subegit,
Lybica Sicaniæ, sulcans freta salsa, petivit;
Ut gemina augusti explevit quinquennia regni,
Qui regit imperio Eoum, Mundique Tyrannos,
Abstulit huic sævam una cum Diademate vitam.

Hydropicus valdè deformem reddit Salutis
S. Placidy Benedictinæ.

Stabat Hydrops pauper, fœdi humore sequelæ;
Ventre gravi, fatoque undis oppletibus alvum
(Tympana namque cutis ipsum distenta videtur
Effigiare magis, speciem quam ventris obesi)
Exsuperante, libræ sub aquarum mole gemebant.
Turgida crura ægri referunt tornata cylindri
Marmora, sub curvi sudantia fornicis arcu.
Jam consyla manet miseri languentis imago
Corporis, humanam retinent haud membra figuram;
Namque femur, coxæque simul tumor occupat alvi;
Apparent vitrei lucenti in pelle colores,
Cæruleique croco similes, fulvique metallo.
His natura tegit venas, et viscera cunctis
Pauperis, at fauces sitis importuna lacessit,
Eloquiique sonos aeri intercludit in ore.
Pridiani quamvis vapidis se profluat undis,
Sudor et apidum exhilaretur nectare sanchi.

Pfuj

Plus tamen ille sitit: medio cum Tantalus imbre
Tractus hic ante Dei famulus, sua tegmina ponit,
Ostenditque suis salutantis prodita signa;
Colicus applicuit morsu, Gisburnius, hasti
Non medicas herbas, nec aquas expellit inertes
Cuspide membra petens: precibus de more piratis,
Dextra salutari signo patientis Jesu
Corpora sed tangat, lixivus labitur humor,
Non intus remanens, sapiens nec desinit alvum,
Aut (o admirandæ Patris suprema potestas!)
Vix sacra signa manus (ruis) edit, protinus unde
Cepit origo, latex tenues evanescit in auras,
Deprensamque vocant Florentia membra figuræ.
Aliud alitis pereunt inflati dympana ventis,
Quam torrenti aqua rabido cum Cynthius æstu,
Cominus excurrens, currenti flaminis alvum
Ebibit, imbriferi vacuato gurgite nivi,
Unde exusta vadi sitientis sumpsit arena.
Membra veternosi sic, et decrepita egeni
Spectantur, placido signum formante salutis,

quod

Quod potis est humidum absorbere intercutis intrem-
Languidus adverbens divi mirabile factu,
Victa Patri Supera, deflexo poplite subit,
Perque vias, urbesque domos, perque oppida circul
Prædicat Herois merita, fructumque salubrem.

Monachos Placidus exemplo et apidea
Prædicatione Verbi Dei pascebat.

Qualis in irriguis surgit seges aurea campis
Nocturno cum rore madent, et aquosus Orion
Vere novo evacuans alveal vesatilis urnæ
Pascit humum, fatisque fovet nascentia arista,
Ante ferox rabidos quo Sirius evomat ignes,
Exuvias tellus agros, glebasque tumentes.
Talis Alumnorum, Placidi virtute repleta
Progenies floret, morum studiosa Parentis.

De S. Placidi aspectu similitudo.

Qualis Apollineo tecta caligine vultu

Splen:

Splendorij Sator ætherei sub nube niteret
Vibrat adhuc radios, tellurij et ima serenat,
Exhilaratque die mortales, nubila rumpens.
Sic Pater eloquio retegens quod amabile tegmen
Abdidit, ingenti fratrum Damine mentes
Implet, et alternis recreans pectora dictis.

S. Placiday, aliisque Martyres vehementi, cum
parere detrectarent, manuchæ Abdlæ Regis jussu
itenum atque iterum crudelissime verberantur.

Similitud.

Qualiter insequitur cum vij inimica Molossi
Obductis hinc inde feras, quas forte labore
Indagat longo, clamor dum impellit heinlis;
Si speleæ lepus, per agrica vagatur agrosus
Equora linquit, atroxe immani bellua victu
Pectora dilacerat, lacerataque rapacibus ungis
Morsibus illius, donec sternatur arena
Exanimis, propriò jam sanguine semisepulta.
Dextra catenato feriebat verbere Divum

Corpo-

Corpora, vulneribus superadderey vulnera primis
Quisque sui cupidus scelerij recludere robur,
Flagitijque modum crudis excudere factis.
Livida torrebant repetito terga flagello
Carnifices, strag̃emque dabant, funibunda ministrat
Quam rabies, feriũtque manu, laceratq̃ membra cruentant.
Undique stillabat sanguis, saniemque bibebat
Tellus, jamque locus plagis deest: ossibus hæret
Verber, et intimũ penetralia fibrã.
Crescunt horrendij diros constantia flagrij:
Hanc geminare preces, cæsumque lacessere vultũ
Instabant, ne corda domet vis tanta dolorũ,
Tormentisque canant devicti corda triumphũ.

Alia Similitud.

Duxe iterum famulis: mihi sistite funeris Agmen.
Adfuit utque cohors sanie, plagisque refertã,
Mordum corda dolor tetigit, tenebrasque fugavit
Obductæ mentis. vitam quę insania vestat

Perse.

Persecat, et longos cogit tolerare dolores.
Hæc ni sufficiant, dent nec componere versus;
Addite tortores nova flagra gravibus; artus
Tundite; nervosque connexa ligamina ferro
Findite; verberibus disjungite viscera membris.
Qualis ab excelso tempestas rumpit olympo,
Dum nubes obscura diem mortalibus eripit
Arripit, et terras crepitanti concutit ictu.
Sparsus cadit, dumpitque domus nimio impete tectum,
Arboribus referens miserando strage nivali.
Talis erat pœnis, quæ Miles tuta votabat,
Membra invasans pulsata diu, tormentibus auctis;
Insultans ictus excepta grandine, costis
Martyrum, et excrucians, divulso denique fibras,
Perdit inhumano spectaculo parcere manus.

Rursum spoliari jussit Monarcha S. Martyres,
et durissime cædi.

Continuò exuvijs Christi spoliantur amantes,
Lictores sonitum comitantur voce: negate

Christi-

Christiadum legem, et Homen patientij Jesu.
Vestera multiplicis resonant repetita flagello;
Verba, negate, ictus confundunt jacta: negate;
Littora resonant circum, repetuntque negate.
At Sanctus clamat Quis: non nostra negamus
Numina, sed vitam generoso corde tueamur.
Tunc magis, atque magis clamoribus æthera pulsat
Impia Turba, negate, rotant sera tela: negate.
Ferridus at Miles Christi, Penetralis et idem
Præsul ait, gratas tibi reddimus Auctor Olympi
Christe Deus, tali qui nos dignaris honore.
Iracundum stimulis agitat, Manuchæ. Simil.
Barbarus infremuit furiata mente, Megæra
Ceu serpentigeros agitat dum vertice crines,
Luce minax gemina, flammas eructat ab ore
Tartarias, furor immodicus quas voce ministrat,
Tristatque Anguis suffusos felle veneni.
Vix aliter sævit Leo barbarus, ore tonante

Mar:

Martyre, feminibus iuuenij sanguine, crines
Erigit, in rabido concrepuit gutture rictus
Toxica verba sonant, ira sibila diua (dabat,
Intentantque necem, gramma, tumultusque dolorem.

Martyrum Patientia Victrix. Similitudo.

Qualiter grauereis imobilis hæret in undis,
Istibus exesus scopulus, reboante Profundo,
Diem crudescit hiems, et aquas deturpat arenis;
Montibus ille licet liquidis petat impete nubem
Deridet pelagi rabiem, fluctusque minantes.
Haud aliter patiens Christ, acta tyrannica multa
Despicit imparido, deludens iudicis artes.

Classis Manuca marinis fluctibus absorpta pœnas
sumpsit sua crudelitatis, dum omnes perierunt.

Iam Ponti medium feralis turba tenebat,
Carbasa tum venti laxaverat, æthere claro,
Letaque Rhegina prepul vertebat ad oras;

Cum

Cum fuit exemplo ventorum exercitus ingens,
Incumbesque Mari, totius a sede revulsit
Ima, reluctantemque nemus mox turbine circum
Vallat, et agglomerans, instringit clapse carinas.
Impetit hanc Zephyrus, sociam diverberat Eurus,
Horrifer illam Auster gelido quatit; hanc Notus urget, et undis
Mergit in aequoreis; confundit, ipse Magister
Puppis et actus opem inclamat, remone relicto.
Barbarico clamor fertur sub aethera, Lucifer Orci
Rector, et incassum nutanti a Plebe vocatus.
Nulla salus misero: intentant omnia mortem,
Systema, flumen, aqua, tellus, elementaque cuncta
Exigere adproperant sceleris de crimine poenas.
In Poli si[illegible] severo fertur, gravitate rependit
Saepe mora. Sugenum fit inevitabile fulmen.
Fluctibus erravant hominesque, ratesque repulsae,
Et simul infractis donec se se ima dehiscant
Surgitis immensi, et navitis absorbeat aethra.

Sic

Sic omnes periere simul, cedisque Leare
Tanocus genti, demerso militie, gregis,
Nullus et ad patrias remeavit Hesperius oras,
Quippe soli rabies, omnes ultricibus undis
Absteluit, aggreco terminavit et Arminia bello.

Triumphus Chisius

In Assumptione SS. D. Nostri Alexandri VII. decantatus.

Tybris.

Nereus huc liquido nutrit quas marmore gazas
Provehat, et nitidas Oceaniti opes.
Indus mittat ebur; Mater Conchilia Doris;
Cedat odoratum terra Saboea Nemus.
Nayades properate Deæ glomerare Pyropos,
Texite serta nova Pegulis aste comis.
Cribret hic radios adamas: carbunculus ignes,
Ut Patris excelsus sidera vincat Apex.
Addat Alexander cumulatos munere Pyropos;
Ditior est cunctis Roma locata plagis.

In Idem.

Germania plaudens.

Plaudite Teutonici editis qui fœdera Aheni
Numina, Danubij quique bibistis aquas.
Vos quoque Sarmatici Proceres, Victoria Martis,
Quos dextra, et virtus evehit ad superos:
Prodite lætitiæ signaam, Titulisque, tubisque,
Curvat et ad Latium Gens Alemana Patrem.
Maximus ille Vinus, cujus Prudentia novit,
Optata nostris pace beare plagas:
Clarigeri, ætherei referat nunc Attia Magni,
Et videat stygias, voce tonante, Lares.
Cæsar hic animas sancto quoque fœdere jungat,
Aurea sic Orbi sæcla redire queo.

Emblema

In Sanctiss. D. N. Alexandri Papæ VII. Laudem.

Cujus effigies est Hercules.

Anz

Amphytrioniadej Lernæo Marte superbij,
Cedat, Alexander Viribus iste tuis.
Alcidæj Stygiaj jactet spoliaque Cavernaj,
Tergeminumque manu perrodisse Canem,
Horrida Tartarei inspirgis tu limina Caupin
Atque animæ superos has penetrare Domos.
Astra, Polumque humeris rexit Virgynthius Heros,
Quam melius fulsit Chisius Astra vigor!
Illa Asej cernice, labant dum sidera, firmat,
Hic virtute, stellum sustinet et Empyreum.

Italiæ Votum.

Inclyta terra fui, Mater fecunda Virorum,
Quej Mars, et Pallas Homina clara dedit.
Omnibus inferior, sejvis Exercitus armis
Me premit, externi Militij ipsa jocus.
Agmina Cornipedum nimio stridore tubarum
Indigenas terrent, et sata cuncta vovant.
Arbiter Orbis opem jam nobis fer, vota precanti

Invita

Trivia, Alexander, ne cecidisse sinas.
Sint Juga Chisiadum nostri natalina Regni,
Ne Ausonios tentet Marsi penetrare sinus.
Quos superive probet si barbarus Hostis, inanes
Redde minas; vincens victor inermis eris.

De Academico Intronatorum Confessu in Laudem
Ejusdem Sanctissimi Patris congesto.

Sparsit Apollineos cum Docta Caterva Liquores,
Et bibit arputes aurea amica sales:
Perstrepit Aula; Vivi texunt Encomia Civi,
Christiadumque novi gloria Patris ovat.
Pars Senensis Laudes Plandæ modulamine vocis
Expromit, innumeros carmine tangit Avos.
Evehit egregios alter Virtutis honores,
Quos Proavis, meritum contulit, atque Deus.
Hic Patris dotes, quas Matris ab ubere suxit,
Edicit, quantum fudit ab ore melos.

Omi-

Emicat hic docilis pariter facundia linguæ,
Et mentis probitas, ingeniique decor.
Prodere pars gaudet Iuvenilis carmina Musæ,
Fundere quæ caperet Pindarus, atque Maro.
Explicat hic alter, qualis Germania plagas
Odidit, ut cupida pace beavit humum.
Purpureæ jactant menti jam dona Galeni;
Servavit, vigil ut Pastor Ovile Dei.
Conventum tandem sed Boninsignius Heros
Franciscus, laudis nobilitavit ope.
Nectarea eloquii dulcedine pectora fovit,
Pertentat mira cum gravitate chelym.
Hic sclum cecinit; tum sceptra Vicaria Civis;
Ut levet augustum Sena superba caput.
Mater ut Heroum extiterit, virtutis et Altrix,
Et Vaticani gloria rara Throni.
Laetat Alexandri dotes, meritumque pudicæ
Pectus, Atridæ quam bene, prata colat.
Quam regat ora Chami; quantum Prudentia moveat,

Sufficit

Iustitia ut mentem, docta Minerva Caput.
Texerit emerito mox Iaspar Caterina Coronam
Pontificij; Astra canit, Chisia vive Iuga.
Disparibus modulis, resonat discordia concors
Orbi ut eximium proprinit ecce Patrem.

Ad Sepulchrali Urna, quod Beatiss. Pater sibi parari
jussit, cum vix solium subiit.

Magna vices (Hector) summi qui regis Olympi
Iure tenes, Axem cui reserare datur:
Mystica cur Busta parat, ubi sidera fontis,
Luminis amittunt Numis in Aere deum?
Plebs ut io clamat, dum vocibus aethera pulsat,
Exultatque Duces, Vrbs et Orbis ovat;
Lethifero mgrore animam, Pater optime, obumbras,
Et mentis obversat tristis imago Nigri.
An tibi cum pateant stellarij gaudia Mundi,
Ut, morieris, vivas, sic bene vivis obij.

De Chisiis Montibus.

Plaudite Chisiades, summum nam Pastor Olivæ
Vti servet, patrii protexit arva Jugi.
Altior, immensi lustrat confinia Regni
Eminus, Eoas, occiduasque plagas.
Prex pia Cœlicolum vincat rabiem bella furentum;
E monte inspectat Chisius Orbis ops.

De Sidere in Insignibus Chisiis.

Tutior, ut Petri navicula per æquora Pappæ
Iret, et infestum curreret Orbis iter:
Chisiadum cui data sacræ Cynosura Carinæ
Sydus, ut hæreseos comprimat æsta, fuit.
Errorum tenebras radii fax crine flagellat,
Instabili et fluctu fit stabilita Ratis.

In Epigraphen Numismatis Sanctiss. D.N. Alexandri Septimi

Vivo ego, non ego.

Vivit adhuc, nec vivit, ait, sibi Maximus Orbis
Rector, sitque minor, dum neguit esse minor.
Hinc magis crescit honor, fastum dum protulit Orbis,
Qui sibi sic pereunt, didicere mori.

Ad sanctissimum Patriarcham Benedictum.
Genethliacon.

Incipe primævos Maronis Pegasidis ordus
Volvere Calliope, mixtis sat lusimus actis.
Festivis stipata Chois, Parnasside plectro,
Junge Lyræ nervos meorum exordia cantu
Ingenii Heroïs, qui vix surgentibus annis,
Contulit innocuæ Mundo propagia vitæ,
Indolis et magnæ, cum sugeret ubera Matris.
Aggredior te fausta modulabor arundine Pignus,
Atque vadi celsas Senitori carmine cunas
Ipse canam, teneum mirabor Pignoris ora,
Ingeniumque Puer primum, qua tuba magistra,
Dixerit, ut blandi fugeret contagia luxus,
Florentis vitæ vix dum libaverat haustus.
Celsa quidem niveo volvit sub pectore Ephebus,
Nobilior virtute, senum quam stemmatis acti.
Miles inexpertus membris fera bella tenebis

Exci-

Excitat, et toto fit formidabilis Oreo,
Antra per, et scopulos per et avia sentibus apta,
Prima Juventutis (odesti devovet Aleq
Semina, militiam sub rupe sequutus Olympi.
Nec sine, credo quidem superis affatibus, Orbis
Protenuit fastum, edomuitque silentia sylvæ,
Clara Puer fugiens Satiq consortia Gentis,
Solivagus cultor nemorum, edomitumque, feraumque
Hirsutum tegmen sarrano pressilis ostro,
Ardens et cupidis revulit divortia terris,
Impastosque jugi duxit sub fornice Lucos.

Pupulus exoriens, primas ut combibit auras,
Excepit gremio sublimes Gratia vultus,
Ambrosiaq prebens, expresso lacte, papillas.
Spiritus ætherea mentem delapsus ab Arce,
Novit vitare nefas, luxumque fluentem,
Quidquid et ingenio prefert mundana voluptas.
Majestas in fronte nitet, lumenque serenus.
Occupat ora pudor sanctus, sectator honesti,

Divinusque timor vitæ pietasq; amicus,
Relligioque regit pueri in pectore sceptrum.
Membra sinu refovet Geniticæ, lactisque liquore
Guttura pascit amans, blandisque et ovula fingit.
Cynthius haud aliter conjunxit Tethyos undis,
Invalido spargens radios fulgore gravatos:
Oceani Conjux pubentes excipit artus,
Flammea cognatæ confortans ora liquore.
Dumque Puer tenuis splendore reverberat undas,
Lustrat inauratis argentea Regna cajillis;
Tale Deus, prolem sobolis cum membula, Matri
Rettulit, et geminis circumdedit ora lacertis.
Inclyta sed tenuit binæ solatia Prolis.
Namque erixa marem, soror cum Virgine parvâ
Lesbia, gemellipari Prolis gaudebat honore.
Quid Latoniadæ jactat longæva vetustæ?
Et pariter Trojæ splendentia lumina Ledæ?
Contulit Thyoniæ Jovis par quod nomina Romæ?
En majora solo parit ardua Nursia Sabino,

Abdi:

Abdita ventaly referans prepagia fatij;
Turbaque gratantium Pueri pia fata canebat;
Auspiciis paritèr multos felicibus annos
Terminibus niveis circinia tota precatur.
Aurea consevo plausérunt sidera ictu,
Et triplices longis nexerunt tempora penjs,
Fatiferis fujs glomerantes stamina Parcæ.
Indidit infanti Benedicto nomina Matèr,
Abluit ut geminam vitali fonte sacerdos
Prolem, diva fugans prisæ contagia noxæ.
Cum Puer indociles qui transcenderet annos,
Nosceret implexæ mens, et discrimina vitæ,
Ætatis permensa vias, quæ crimina nesciit,
Arbitriumque regit sensus, et frena gubernat;
Nil puerile movet tenero sub pectore Ephebus,
Cum morum gravitate senex superaret, et quæ
Quæ non ætatis profert documenta futuræ:
Quæ gravitas vultus! Quæ non jucundia linguæ!
Mollis adhuc vultus lanugo nuper texerat ora,

(ve:

Crescere cum sensit carnes in mente senilis.
Tempora prœveniunt moresq: natura tremiscit,
Sensit ut insolitas Legum transcendere metas.
Magne Pater, non aequinum tibi comiger Amon
Prœbuit, aut Delphi dæmonia potentia, vatum
Nec furor ore Dei qui carmine sœcla revelant:
Heu stultæ mentis! Quam vox Castina fefellit!
Non Persæ monere senes; non augur Apollo
Prœscius haud Babylon, nec vel Chaldæus Amyclæ,
Arcanos Juvenis posuere recludere sensus;
Nam satur omnipotens serpentia membra regebat,
Et sidus superis affabat pectora donis,
Quæ Astrorum vanis voluit celare Magistris.
Cœpit inardescens vires glomerare juventæ,
Et festina, qui properavit vincere fines.
Sed jam tempus adest quo Palladis hauriat artes
Ingenium, studiumque colat, sophiæque labores.
Non hic desidias, Cypriæ non gaudia Matris
Affectat, rigidas Phœbi sed carpere lauros

Ardet

Ardet, et hominibus se se copulare Lyci.

Martia lauriferos jactabat Roma Triumphos,
Jam grauido imperijs, Vrbes, Populosque feroces,
Romulidum tumidis seruire coegerat armis.
Jam septemgemino Tybri decesserat ore
Nilus, et Euphrates, Ditaus et Teutona Rhenus,
Jam Medus, jam diues Arabs; jam vellere Seres
Victorum dextras properant onerare tributis.
Orbe triumphato, Nomen super aethera ponit
Roma potens armis, et magno robore belli.
Ipsa Theatrales pompas, Capitolia, Thermas,
Pyramidum moles feriunt quæ vertice nubes,
Atria despectat, statuas, magnasque columnas,
Miraque Pomœ viridaria; gaudia Papti;
Irrigat imbriferis, quæ largus Aquarius undis.
Excipiunt varij fluuialia frigora pontes,
Mole premunt celeres latij quæ Tybridis undas.
Tot mirantur aquæ ductus, tot Tecta superba;
Regalesque vias hospes, festantia luxus;

Sæua

Sacra animata manu Romana imitantia formas.
Hic Chorus Aonidum, hic carmen modulatur Apollo,
Haud minus armigero colitur cum Marte Minerva,
Atque fori strepitus, et sancti jura Senatus.
Hic et Academi Matris dominatur Alumni,
Qui pavidum cupiunt semper venerare Pudorem.
Hanc Veneris Sobolem formulatur prona Libido,
Dulce malum tacitis perstringens corda venenis;
Nam Tartareus fabit cupido dulcedine sensus,
Et cæca miseram obtundit caligine mentem.
Blanda licet vultu, quem lasta decore refugit
Pingit, at horrentes claudunt præcordia spinæ,
Lactiferæque sinus gaudet nutrire dolores.
Retibus heu! blandis innectit corda Procorus,
(vidula lemniaci) circumdans colla catenis.
Ducere quæ vigiles incautam cogit amantem
Noctes, dum cupidis ecurit flamma medullas,
Et cæca volvit Paphios in mente furores.
Robora dum Senitor sensit durescere Nati,

Jamque

Jamque viri roseæ insignia gignere malæ,
Haud mora. Romuleæ hunc jubet ire sedes,
Moribus ut Proavos, nec non virtutibus æquet,
Ingenij et pariter puerilem exuerat umbram.
Exequitur mandata Patris Benedictus, et ibat
Ardenti accensus clarę virtutis amore.
Corripit utque viam, Pater hunc amplexibus æger,
Rumpat, et lacrymans sobolis fert oscula cunctis.
I, Latium mitis solum, Rezatia Romę,
Mœnia quære, Puer, virtutibus imbue mentem,
Doctibus inque tuis splendor reverteat Avorum.
I, felix, patrios lustres ut, Nate, penates,
Adde tuis Proavis clarus virtute Nepotem.
Esto jubar Senitonj, præcelsi et Nominis hæres,
Sic mea progenies tali quoque prole superba,
Sentiat hoc uno proprios excrescere fastus.
Dixerit his civem collo dare brachia dicto,
Et madidis oculis sobolem post terga reliquit.
At Benedictus iter Romę maturat ad Arcem,
Conficitque viam, teritque solitia Romę;

Obstupuit Iuvenis, totum cum lustrat in Urbe
Una Urbem, dum tot miracula haec tuetur.
Atria celsa videt centenis culta columnis,
Ingentes Portas, Regalia Tecta Quiritum,
Innumeros Plebis Cuneos, gentemque togatam:
Tunc hilaris, binas erexit ad sphera palmas,
Et tales niveo profudit pectore voces.
O Pater omnipotens, nutu qui cuncta gubernas,
Et mentes Hominum Divino lumine reples,
Ne subeant stygiae ignavi contagia noctis,
Dirige me Puerum, Mundi vix primitus aptum,
Ingenio, Rector, Caelesti sufficie vires,
Nulla pudicitiae valeant hic vitia nostrae
Carpere corda, puellaris nec forma veneno
Inficiat blando mentem, pectusque pudicum.
Da facilis cursus; divos da vincere fluctus
Hic et Avernales Orci vitare Charybdes.
Sint mandata Patris tacitis infixa medullis,
Atque tuae pariter sedeant in pectore leges,
Et timor innocuus, nec non reverentia Divum.

Tali:

Talibus assidua Benedictus mente fatigat
Numen, et insomnes curat producere noctes.
Coperat ingenui Juvenis pubescere vultus,
Aurea quem niveas pingebat Gratia dextras,
Nobile Majestas et vexerat ore Theatrum,
Atque in fronte simul Prudentia sceptra gerebat.
Viderat extremum quarto tricteridis annum,
Et quinto primus, jam luce tenebat aristas,
Jam Sophiæ summis libaverat ora labellis;
Illum mirantur Musæ, Latiique Camœnæ,
Illius obtutu solvunt et jura Pudoris,
Sollicitantque toros, decepto fronte honore.
Mursius ast Heros Pallasque Cypridis arte
Moverat, et furtis mansuetis pectora Amoris.
Multa movens animo, curarum excitat undas,
Cordis et implexos auget Nox atra tumultus;
Volvitur in partes varias, atque omnia versat.
Hinc retrahunt positum penetra pericula gressum,
Illinc jura Patris Juvenis præcordia torquent,
Conceptusque dolor, cum amissi fleret oculi

Vigno.

Pignora, labentis tum falcimenta Senectæ.
His Pueri ambiguis agitantur pectora curis,
Quæ cælerí ingenio in partem libratat utramque,
Corde sed augusto tandem sententia sedit,
Vestere terga Vbi, et se se subducere damnis.

Interea natalem tenebras Aurora fugarat,
Depellit pigros Titanis et orbita somnos,
Segnior haud Heros plumosa cubilia linquit
Per juga, per valles fugiens secreta requirit
Limina, defficiles, quamvis inglonius Vbi,
Romulidumque Lares, Luxus, fatiosque Cunilæ,
Palladias Arces augus contemnere, gnaros;
Ignarus Vdicit meliores quærere sortes
Et supens mens ipsa vacet sine fomite Tecti.
Numine namque Duce, incepit nova militia auras
Ætherei, puram cum vis ferat enthea mentem,
Diriget Arcis iter, cujus custodia mores
Informat rectos, callemque ostendit Olympi.

In Solemni Translatione Corporis S. Gervasij, nec non insigniu
Reliquiarum Sanctorum Cosmi et Eugenij Martyrum a
Monachis Sanctæ Mariæ de Monte propè Cæsenam,
sub Auspiciis Reverendiss. Patris D. Cæsarei Tunesti Abbatis
Congregationis Casinensis idibus Monasterii Rum
Moderatrix exhibita.

Emblemata.

Emblema. Tres Rosæ.

Hic Sevichuntis opes, triplici quæ Germine florent
Gervasius, Cosmas, Eugeniusque ferunt.
Sunt hæ sanguineo maculatæ murice Divum,
Hoc temerare Veneris puncta, nec ore nequit.
Cæspes hic æthereis exhilarat Viridaria Nymphis;
Dum superum Vitæ Fila perennat ager.
Non validi Flores dimuere Satellitij optes;
Vivere dant, vitam dum secuere manus.

Emblema. Sydera tria.

Cecropidum Major, Tyrias Minor Vrsa Carinas
Dirigit, Astra tibi sunt tria, Sena, Fides;
Tutius hinc poteris mundanum innare per Aequor,
Et fugere infernum jam sine fraude vadum.
Nunc bene siderum terram contingere Portum,
Ne Pavesj, triplex te Cynosura regit.

Emblema. Lapis Lydius.

Lydia sit Cautes si tergue, quaterque metallo
Dalmatico, Artifici sit dare trita fidem.
Sic geque Carnificum, triplicis dum Martyris artes
Dextra terit, solidant experimenta Fidem.
Stat bene Religio fundamine fixa fidei;
Utque diu vivat, dat tolerare necem.

Emblema. Adamas.

Tunditur imodicis Adamas si fortè Magistri
Ictibus, obsistens, deficit artis opus.
Sic ferit ut Victor, repetitis ictibus, ardet
Martyris, invitat verbera Diua amor.
Nam viret agitata magis Constantia adauget,
Inque nece, æternas addit Olympiadas.

De sanctorum Martyrum Armis, quibus victores extitérunt.

Epigramma.

Magnanimi Heroes, Arma, cum Scuto, et illis
Eugenius menti, Martyrique canes.
Perfidi ut infringant hostilia tela Tyranni,
Fœminis armis consenere manus.
Loricam Pietas, Patientia præbuit ensem;
Dat capiti galeam non timeranda Fides.
Iam cruor undat humum, crudescunt vulnere pugnæ;
Christi Equites palmas eripuere neci.

Sancti Martyres, Deum illorum Reliquiæ ad S. Mariæ Templa
asportantur sic Virginem interpellant. c

O quæ stelligero super Æthera incedis amicta,
Irradiasque tuo, Virgo, nitore Polum.
In Filii obsequium, dedimus quæ corpora letho,
Hæc tua supremo replet honore Domus.
Qui cinis hæsebat latiis inglorius agris,
In Domina exercit splendida Busta Lari.
Sint licet obscuris iterum tumulanda sepulchris,
S. Mariæ in tenebris scit revocare diem.

Martyribus sic Beatiss. Virgo Mr. vly fondet.

Progenies, o compos quum, Omnipotentis et Aulæ,
Sanguine cui licuit condecorare Fidem.
Hæc per Æmiliæ Calles, ubi Busta parentis,
Mœstior ubi Sodes Atria nostra colit.
Hic vester revireret honos, pergæque Triumphus,
Surget, et è vestris Fama resulta Rogis.

Sto.

Gloria ibi invicti certaminis Arma locabit,
Sint imo quamvis Opa reposita solo.

De solemni apparatu a Monachis ostentatiue exhibito
in Translatione sacrorum Pignorum.

Felicis animæ, recreat quæ nectar Olympi,
Et pugna ad Patriam cum remeare datur.
Cernite quod memoret redivivo Trophea Cypri
Progenies, Pectus quæ pietate velat.
Fletibus mulcent, iteratis plausibus æthram
Vocet, hymnivoli dum tonuere modi.
Virgineas ornant argenteo Vasa Penates,
Mania Arachnæo tecta labore vides.
Atria Phœbeis turgent mentita Figuris,
Insternuntque sacros Belgica texta Lares.
Claustrorum paries niveo nitet ebrius ostro,
Sericaque mensæ vellera tracta domat.
Ara Theatrali fulget lunata Figura,
Aligeri Cœtus corporiata modis.

Harm

Hanc cantu Iuvenes comitantur Pignora Divum
Procedens Laudes cum sacra Turba vehit.
Mansuetos vitæ ignealore repleta, renident,
Martyrii et clangui Pangea, Trophea canit.

Ad Reverendiss. P.D. Cæsareum Iunctum, sub cujus auspiciis solemnis
SS. Martyrum Translatio peracta fuit. Epigramma.

Auspice te, Pargul, Sacra reserantur Olympi,
Dum Maria sacro Pignore crescit Apex.
India gregrem ebur, donent sua vellera Seres;
Terra Sabæa crocum; cedat Hymettus apes;
Non ignave valent sancti Donaria Templi,
Quæ, Iunete tibi, Roma beata tenet.
Crescit honos Templi; clarior fenit æthera vocal,
Ingeminat laudes, et pietatis opus.
Murmur erat varium Populus, vocesque canora
Sollicitant veras te vocature Patrem.

De Iride.

Imbrifero virgata sinu Thaumantias Vrbi
Ciuibus, en Paris prospera signa refert.

De Atlante.

Aethra labant, valido ni immensa volumina dorso,
Subtato Cabal fundere, Iebrat Atlas.

De Luciferi invidia.

Lucifer invidia succensus, transfuga Olympi,
Olim damnavit quem ceca superbia ad Anstrum
Tartareum, regnera priuatus huc, rebellis
Numinis aeterni, noxeq luit ignea vastus.
Nam miser, amisso patriq, Caelitumque nitore,
Horrentes squamas diri ostentare draconis
Cogitat, et longa glomerare volumina cauda,
Audemat huic nostra quoties se credere Caelo.
Perfidus hic asor monitaq Prolis Adami
Sentibus, assiduae pedicas haud tendere cessat,
Ut trahat ad miseri secula tormenta Barathri.

In Laudem Serenis. Cosmi Magni Hetruriæ Principis cum primo Equum Pisis conscendit. Carmen.

Forte Senex vividi vbiquigeny Arnus in Antro
Desepos vividi reposuere cubilibus artus
Adsedit fessis tandem fluuialibus vnis:
Garrula percurrens celeri cum fama volatu,
Mœstum tenuit cani Penetrale Parentis,
Lætaque seueriori recluserit gaudia Ponto:
Scilicet vt primos exceperit, amica Regni
Hetrusci spes, jam Populis fatalibus, annos.
Qualiter in gestu speciem reuerteret Auum,
Comipedumque petat duris frenare lupatis,
Et premere gratis validos vulcanibus armos.
Hæc decreta dies, mandata vrgentis Parentis,
Dextera cum primum quateret Juuenalis habenas
Principis, et Martis imitari robore Hetruscis
Prideret, vt Regum vero de stirpe creati.
Annis annulinea cingens tua tempora fronde,
Afferat innumeris oneratum pondus ab annis
Membrorum, capitisque niues, mentique priores;

Mani

Hamque puellarum circumstat Turba Parentem,
Quarum Hyrialis alit pelida sub marmore Nympha.
Pectine pars apto discriminat imbre madentes
Capiem; geminum tum frontis crinibus ornat.
Protexit; tegumenque parat, quod fibula circum
Subnectit pectus, glaucoque remordet amictus.
Hajadum sed syrma Chorus tenet: altera suras
Vincit, et auratis sedeis vestigia formal.
Verberat una Chelyn; modulatur carmina voce
Sed soror exhilaratque senis præcordia cantu
Humineulque vehit vobar, patriumque vigorem.
Interea Numen Regalia Tecta relinquit,
Lutea cum Phœbi Aurora pervenat in agros
Aetherij et pulso nitidat fulgentior axe;
Nunciat atque diem penitus caligine versa.
Hymen at Eois dextigeri luminia regnis:
Da geminos Rector, qui alterna luce gubernat
Omnia, sive vadis pergens invisere terras
Occiduas; iterumque plagis recludere nostris
Lætitiq; nobis, optatque gaudia Mundi:
Sive eadem geminos perfundis Lucè Trionis,

Dum

Dum dederas Phœbi aurateas pernoctare sigma
Axis, inhexantis nisus, properante Quadriga.
Aurea (ait) tenebris niteat per inane soporis,
Donec ut alma Dies Tyrios spectacula Regni,
Anxia, ne cupidis fraudentur lumina votis,
Ut nova Progeniei Regalibus apta Coronis,
Edomet Atlantidis terrarum, spumantibusque oris
Frenet, et indomitam cervicem subdere discat.

Annuit oranti Phœbus; radiorum verbere nubes
Corripit, ignifera curruque et luce serenat
Aëra, Sydereasque plagas, vastumque Profundum.
Urget Eques Astronem Princeps, et habitat Axis
Jam medius, Coeli majori parte relicta.
Expectata Dies populorum traxerat Agmen,
Cinxerat atque vias, Tectorumque, Senumque Corona
Femineusque Chorus Pompam spectator ab alto;
Ad tegulas Plebis conspexerat infima turba.
Atria purpureis fulgent adoperta tapetis
Mœnia theatrali, splendentque nitore lacerto.
Ostentat Solipes mandens phaleratus habenas
Apparet, quadriens ferratis compita planchis.

Impar

Impatiensque negat gressus firmare, sed igneas
Naribus effando, taetros, virgamque magistri
Despicit, et diris impellit calcibus Euros.
Mox procedit Equus Regali fronte decorus,
Et Puer, esse tamen sit majestate verendus.
Purpura ~~rapidos cultus~~ vestit colus vultus, accendit et ora
Coralini fulgore geni, geminumque tabellum.
Hastas ejusdem humeros, collumque flagellat;
Lumina bina micant in fronte imitantia Coeli
Sydera, blandus honos, et compta modestia gressus,
Subdita corda rapit, communem et Ventis amorem
Concilians, mira dulcedine pectora mulcet.
Vivat io, Populus concordi fidere clamat,
Hæret in aspectu Regalis Pignoris, ardens
Cernere, quod cupidus defixo lumine tuetur.
Illius at Procerum vestigia ponè sequuntur
Agmina, multigenis Juvenum comitatus Catervis,
Quas facies, habitusque decor, tum vertitis aurum
Vali reddit Hero dignos, aptosque triumphos.
Sentit adesse Equidem Smigen, et sistere gressus
Impatiens nescit, curva cervice jubasque

Ventis

Ventilat, et flammas patulis e naribus efflat.
Ast Equus Augusti dextra compressit habenas,
Comipedisque citis super ardua terga, juvante
Principe membra levat, ferrata et calce rotundit
Infidos modos; hic paret Herilibus ausis,
Et patitur pondus tanto sub pectore superbus,
Torquet inundantem cursum, phaleresque repulsis,
Aurata contemnit opes, pretiosaque Tegmi
Vellera, sollicitus jussis servire Regenti.
Qualiter Aonios cum visere jubilet Apollo
Descendit Latios, Parnasi septa Alumnis,
Pieridumque Choris, crines ostentat aureos,
Pulchrior et curis, splendenti fonte serenat
Mentes animos, cantu resonantibus undis:
Sic Proceres numerosa Manus, dum Regis Heroas
Inserit Innato, Populi plaudente Phalange,
Leta triumphantis mirantur robora Cosmi,
Magnanimum pectus, crescentis et ora Juventæ:
Egregiam virtus, pars formam jacit Ophelti,
Quam sciat Augustos sapiens componere cultus,
Et vivat in mente latens, ratione magistra

Ora

ora regat, canum vetegery in fronte pudroch.
Principis ingenium ut recte spatietur in hostij
Palladij, et plaudos soriat clemantia mores,
Qualis, ut Hetruscis sceptrum moderabitur orbis,
Quam felix populis tanto sub Principe vivet.
Atque ate dumidis speculabit gaudia Diepis,
Atlior imbrifens soriat solemnia Lymphis
Acta Quiris, properatque vomit jactantia imbres.
Nox hac voce movet: salve tellurij Hetrusce
Prima salus, Magni spes unica Ferdinandi,
Inclyta imago Patrij, proavitæ gloria Famæ,
Te nascente virent Tyrrheni Lilia Regni,
Et Thusci Charites patrios tetigere Penates.
Addidit auratæ fulgentia cornua fronti
Cynthia Threicij Regis quæ præsidet arvis,
Regia cum Senitriæ tibi præbuit ubera vitæ
Limine sub primo, posito jam pondere ventris,
Non ignara mali Tyrrhenis addidit undis
Corniger um caput, Adrysii præsagia damni.
Instabilis quæque trahunt vitalia pensa sorores,
Aurea Nestoreis quæuant stamina sæclis

Jam

Iam tua, Magne Heros, nullam subitura ruinam.
Cyllarus ipse libens celeres tibi subderet armos,
Ingue tuis spreto spumaret Castore frenis.
Aerias vltucer preberet Pegasus alas,
Bellorophonteis veniens parere lupatis.
Horridum docilis gressibus auctus Arion
Colla magisterio Regalis cedere dextre
Ardet, amans Hetrusco se curvare sub vbe.
Aspicit Aurore cum te prenuncius Aethon,
Ardua errantes hinnitu territat ignes,
Luciferumque vocat, Domino sonare superbo,
Gemmigeros Cosmi morderet vt ore lupatos.
Te Ballona cupit Fratrem, Mavorte repulso,
Hostere cornipedis valido cum Iove lacerto,
Et glomerare grudy, dextra se retundere cursu
Aspicit, aut flexo vestigia vertere gyro.
I, felix Princeps, patrij Moderator vt Orbis
Ipse eris, Hetruscos Atauis renovare Triumphos
Cura laborque tuus sit, Iunigenumque favores
Comprime, Tyrrhenis victoria regnet in undis,

Bar.

Barbarico Quoreas diffundere sanguine fluctus.
His dictis, Aureas seruidibus ouulit undis
Longaeuos artus, atque Arctica ingentia gressus,
Tyrenit jam membra thori, viridique grabato
Tectus, inhaesuros tremores repimit Vrnae.

In Laudem Eminentissimi et Reverendissimi Principis
Alumnii Sanctae Rom. Eccleiae Cardinalis Bandinelli.

SS. Bandinelleo Epigr. I.

Qui regit Emilia Legis nouus Arbiter Urbes,
Ipse tuae vincit Phoebe superbe jubar.
Sydereae vestis nitidis splendoribus Astra,
Hic meliori ingenio superat in Orbe faces.
Flammigera totam fecundat lampade terram,
Mentes at hic hominum pectora dirit ope.
Exhilarat de corde viis spatiatur Olympi,
Virtutes hic Heros lumine corda beat.
Tu potis es nitido dispergere nubila crine,
Mestitiae nubes Orcutis ora fugant.
Tu fulgore tuis gemina omnia Mundo,
Hic pacis copulat foedere corda vinci.

Tu

Tu sine tellurj discrimine Regna gubernas;
Hic sancti populos munere Iurj alit.
At caput ipse licet nitidod cyclade cingas,
Attamen Elysijs subterj imperijs:
Nomina cum tanta Volumni luce coruscant,
Haud latijs poterit gloria nube tegi.

Cato. Epigramma II.

Quæ mederida Cato Genti præcepta togatæ
Contulit, innouæ sunt monumenta Vivi.
Moribus, eloquio, dextra, virtute triumphat,
Aeternumque suo Fama Catonis erat.
Volumni dotes Tybris spectatus, et actus,
Exclamat stupidus: redde trophea, Cato.
Moribus, amnigenisque Heros virtutibus auctus
Dat Iunijs vultus: ipse severus eras.

Numa. Epigramma III.

Religione Numa immanes sub Lege coegit
Gentes; perdomuit, sic pietate viros.
Volumnes populos Astreæ examine fingat.
Blandidus meritis; at sicubi erepit hiat.
Saecula ergo solum Saturni Regna reuirunt
Dum melior fluerunt secula nouata Numa.

Horace.

Sternere monstra fuit victricis gloria dextræ
Herculis, et Diti diripuisse canem.
Fodere discordes animos at jungere pulcrum est,
Iranumque truces perdomuisse feras.
Has scit in nives dolos volumnus agello
Pectoris, ut placido mulceat ore viros.
Astra sed ille subit delusa fraude. Reverso,
Inter sydereos emicat atque focos.
(Credula Fama. sile: veteres mendacia ponas.
Astra dat haud vobis, sed pietatis opus.

Legationis in Provincia Romandiq munere fungitur.

Epigr.ma V.

Quas Maris undisonos fluctus turrita Ravena
Adjacet, Aemiliq Pentapolimque vagit;
Suffinaet Imperij docilis clementia sceptra
Volumni, et blandis Lexinij ora ligat.
Tam bene irreflexo trepidans examine lances
Dextera, Justitiq creditur ipse manu.
Principis hinc populus sic ipsa sacrare gaudet,
Sub juga liberius vivere posse putat.

Corona

Eminentiss. et Reverendiss. Principi Volumnio Bandino

Contexta.

I.

Ingenuum pectus mitis Clementia adornat,
Magnidos Regis, fertur et epie prior.
Hanc luxe puniiei sub muricis occulit ostro
Bandinella viris quae dare jura valet.
Texite Sicelides Divae huic praeconia Laudum,
Illius et niveis nectite serta comis.
Fama, per immensas Volumni Nomina terras
Qveha; sit mercis Orbis et imperium.

II.

Fama per immensas Volumni Nomina terras
Qveha, sit mercis Orbis et imperium.
Haud impar humeris onus, imperet undique Pastor,
Quam facile hic vegeret Pastor Ovile Dei.
Sit pius et sapiens Orbis qui torquet habenas
Mojus at est animus flectere pene suus.

Sit piuy et Sapiens Orbis qui torquet habenas;
Majuy at est animus flectere sepe suus.
Discordes tenuy concordi federe Nexu
Iungere sollicitet; se priuy ipse regat.
Attrahat inanis Thamiuy; hinc corda Voluptas
Allicit; hinc odium libera corda ligat.
Omnia componat, recta ratione Magistra,
Mox sedeat Princeps aurea sceptra tenens.
Sic reuocat seruire sibi, cum prona libido
Imperat; hic Rex est, qui sua corda domat.

IV.

Sic reuocat seruire sibi, cum prona libido
Imperat; hic Rex est, qui sua corda domat.
Hinc Voluptuy ovat sedato mentis in aula,
Dum regnat Dominuy, noscat ut ipse Pater.
Hunc Plandus monet; hunc terret mox fronte minaci,
Intentuy pœnas, ora protenta ferit.
Qualis Apis jucundy dulcedine mellis aucupem;
Munere sic Princeps, et regit ense suos.

V.

Qualis Apes jactary dulcedine mellis aumen,
Munere sic Princeps, et regit orbe viros.
Nam propriis opibus virtutis munerat actus,
Suppliciis contra persequiturque reos.
Astrea sic jura jubent; sic candor honesti,
O Propul felize! aurea secla novat.

VI.

Astreq sic jura jubent; sic candor honesti;
O Propul felize! aurea secla novat.
Hinc Brandinelly terga rubigine foeda,
Legibus innocuis ferrea secla fugat.
Nam virtutis amor stimulat laceranda nocentes,
Hec justas, ipso judice, querit opes.
Munera, Justitiq nequeunt fraudare tenorem,
Cum vacuas Judex projicit ire manus.

VII.

Munera Justitiq nequeunt fraudare tenorem,
Cum vacuas Judex projicit ire manus.
Hoc volumen habet, cujus contagia fugiunt
Cor nec avaritiq; nec premit ipse amor.

Divo:

Dirite de corpu dapertos nutrit egenos;
Pauperij hinc vere dicitur epe Pater.

VIII.

Dirite de corpu dapertos nutrit egenos;
Pauperis hinc vere dicitur epe Pater.
Namque inopis sortej Herou miserandy iniquej,
Oprepis numquam denegat auxilium.
Sic afflicta Nurus propino viduata Marito,
Lite gravis, nescit tristia damna foy.
Protegit orbatos Pueros, tristesque puellas,
Et Patrij illorum mente tuetur opy.
Principe sub tanto quis non traducere vitas
Ambiat. est inter vivere delicias.

IX.

Principe sub tanto quis non traducere vitas
Ambiat. est inter vivere delicias.
Haud jugo ferit Populy, quando mens corpia recti
Dirigit, et pavis corda Regenty amor.
Non odia accendit nec quicquid adornat Invyo,
Aequalemque magis se putat epe suis.
Nil sibi, cuncta aliis Princeps ingrogare debet;
Sit Rectory onus, quod Pietaty quy.

X.

Nil sibi, cuncta aliis Princeps ignoscere debet;
Sit Rectoris onus, quod Pietatis opus.
Impia corda gerens, moderamina sua relinquat,
Non Patër, aut Dominus, sed Tyrannus erit.
Occultat tigrem gelido sub pectore Tigris
Cordis, nequit Superos hic, nec amare homines.
Aspera barbaricis animos præcordia curis,
Temperet in Libycis ora ferina plagis.

XI.

Aspera barbaricis animos præcordia curis,
Temperet in Libycis ora ferina plagis.
Nam pecudem melius potis est frenare Caterva
Et dare Tartareis impia jura feris.
Religione sacer, tumidique Parentis Alumnus
Volumnus, renuit quod rapit impietas.
Hinc, sapiens, (est certa Fides) dominabitur Astris,
Quis sapiens Princeps? qui jus, ille regit.

XII.

Hinc sapiens, (est certa fides) dominabitur Astris.
Quis sapiens Princeps. qui juvi, ille sapit.
Nam pietatis summa est, formidare Tonantem
Fulmina, et aeterni jussa timere Patris.
Innumeros Proles concubet pectore bellis,
Jngeret ut victis, pareat hinc melius.
Sic bene jura viris dat Bandinellius Heros,
Dogmata qui mira Numinis arte bibit.

Corona Vltima.

Sic bene jura viris dat Bandinellius Heros,
Dogmata qui mira Numinis arte bibit.
Vivat Apollinea dignus circumdare lauro
Tempora, jam pridem nostri Heliconis honos.
Nestoreos illi Lachesis cum nevent annos,
Aetherij innixus proferat ipse pedes.
Dulcisona dat virgo reverentes aera voces
Vltima, quae laudes concinit ore meas.
Lampade coruscum praecipit Phoebus Olympum,
Auctuitque jubar, nocte fugante suum.
Vivat eo recinunt uno simul ore camenae,
Volumnij; florent vestra juventa senem.

Romandiæ Urbes Eminentiss. Bandinello Sfeguid profectæ.

Ravenna.

Æmula Romulei Tybridis, Romæque superba,
Hospitium Ducibus, Principibusque dedi.
Supplice quo vultu sum devenerata coronas,
Ipsa suis plantis ardua ferre paro.
Nam quod purpureo cernis fulgere Solem,
(cinget (credo equidem) terna corona caput.
Tu pietate Patris veteri tueuere Ravennæ,
Principe te, nullum sentiat ejus jugum.

Forum Livii.

Urbs, quæ fugitivis surgit felicior agris,
Montani et rapidis quod secat unda vadis;
Marte ferox, docta tum Palladis arte superba,
Innumeros peperit, prodigiosa, Duces.
Quæ vel Apollineæ jactant miracula Rupes,
Hoc uno potuit congtomerare solo.
Divitiæ Naturæ suæ hic prodigit, inde
~~Lege~~ Luxuriant segetes, arvi ibi vellit opes.

Hic

Hic crocea cornis late vernare colores,
Gnosi creat Cois terra Sabea plagis.
Aurea gemmarum nobis cum munera desint,
Nil dura parsimonia Livia ferre valet.
Principi at obsequii sunt corda tributa perenni,
Urbi fida omnipotens corde repensat opes.

Caesena.

Gnarum juga, gnarum valles, ditat quam Tethyos undis,
Gnarumque Minerva vehit, Libero et ipse Dafy.
Hic in odoratis spumant Vindemia cunis,
Claudunt patrio Flora nova sinu.
Hic florent segetes, pomis exuberat arbor,
Delicias telluy congerit in gremio.
Urbs, Volumne, humili lambit vestigia rivo,
Lasta supericiis devenerata Patry.
Aspice Caesenam, Princeps, famulamque fidelem,
Illi frons hilary, tutus Olympus erit.

Ariminum.

Me celebrant vastem civilia bella per orbem,
Romulidum prior et Caesary aula tibi.

Arma

Arma, Tregua graves equant mea nomina Olympo,
Me foret equoreis Oceanitis aquis.
Sæva Liburnorum me dextera contulit olim,
Leu Phœnice, Domino sum renovata manu.
Principe te cuncti meliori fuga metallo
Sequela, jam finies Pace regente meos.
Hinc, Volumne, cito Numen, multique benignos,
Et Famulo, exacto justa paterna, tuum.

Forum Cornelii

Urbs decus Italiæ, Divorum nobile Pantheon,
Stratior o superis, terra beata, choris.
Contulit ista viris sacræ donaria palmæ,
Sanguinibus Proceres hic maduere Dei.
Hic nitor ille sophum Petros, miracula Linus,
Chrysologus fulsit, fama Poli, atque soli.
Hos mare, terra dies, ardor Mavortius illos,
At favor Ethereus me super Astra vehit.
Bandinellus amor servet me fonte serena,
Spirat nulla mihi clarior aura plagis.

Hac

Hac duce, tuta queat grato celare honore,
Crumnas inter vivere tuta potis.

Lavernia.

Me patula lances jactant, patinque nivales,
Vasaque perspicuo nobilitata gelu.
Me Toga, me Mavors equat, me Pallas Achivis,
Hæc Natura mihi, cuncta Noverca fuit.
Fertile nam gue solum Cereali munere abundat,
Extitit haud nostris Liber avarus agris.
Purpureis, Autumne, tuis dat Lesbia plantis,
Hæc par servitium Vernula ferre negat.
Dumque meos populos pacata lege guberno,
Secla fremant, me orbis nulla procella premet.

Venerabilis Lavinia de Alicornis diuturna egritudine agitata, propter admirabilem patientiam, magnam mentis hilaritatem semper ostendit. Epigramma.

Arida consumtis dum volverat ossa medullis
Febris, dum morbus tabida corda premit;
Tetra genas macies languentes inficit arte,
Tristis et in vultu Mortis imago sedet.

Læta

Lecta tamen virgo gliscentis semina lethi
Aspicians, hilari gaudia mente ciet.
Morbus in insontem quid sæva furentit in vos?
Non fert ora dolor, quæ regit alta Deus.

Eadem octo ante obitum dies Monialium ordinis
S. Benedicti habitum induit. Epigramma.

Ante dies octo superas quam scandaret Astræa,
Virgo pudica sanctæ vellere membra tegit.
Nam Benedictinis se ardet sociare catervis,
Innuptæque, libet, subdere colla jugo.
Sexemino nexu mores, mentemque coercet,
Libera ut æthereas sit pia vita vias.

De Epigdd vita Pauperitatis Epigramma.

Dives ut Thalamos subeat virgo inclyta Sponsi
Pauperiem Domino dixit corde, vovet.
Illius atque levis celeri super Astra volatu,
Et dum spernit opes, dives in Arce nitet.

Ingentes lacrymarum imbres D. N. Jesu Christi &c.
mortem contemplans emittebat. Ejusm.

Aspicit et diræ trajectum cuspide pectus
Numinis et bifida pendula membra trabe:
Liventes artus, et pervia vulnera clavi,
Lucida spoliatæ lumina tecta comæ.
Orbibus e geminis lacrymarum profluit humor,
Irroratque pio larga fluenta sinu.
Nam Cæsaris Amor cor Virginis igne liquavit,
Haud minus in lacrymas si solvatur, erit.

Conscientiæ Rectoris sui absentiam deflet.

Elegia.

Dejecis, heu! Pater, Ausonii dum littora Tybris,
Regnaque tam velox Parthenopea petis;
Est mihi crudelis regio, quæ prodiga profert
Deliciis cunctis, terra beata, plagis.
Hinc carpit iter curarum, animique Magister,
Et, moriens, privos mœsta medentis ope.

Tu

Tu regis auditis sensus, mentemque gubernas,
Flectis et ardenti, dux mea corda, sono.
Tu monitis augas superas in pectore flammas,
Designasque Poli, voce tonante, viam.
Instruis insidias vitare Acherontis iniqui
Regis, et audaces supposuisse minas.
Temnere qui luxus, et tristia gaudia Mundi
Cogitis, et superis mentem inhiare toris.
Urbatam tanto linquis sub flamine Matrem,
Apparat extremum dum mea vita diem.
Spiritus en languet, decrescit corporis aestus,
Sustinet haud longas membra maligna moras.
Saevus membra dolor rabido stridore lacessit,
Morborumque chorus corda fatigat inops.
Depascit macies malas, eliminat ossum,
Stratagque vix miserae frigida membra regunt.
Viribus exclusis salientes verberat artus
Febris, et informi conficit ora situ.
Luminibus placidam prohibent mala somnia pacem,

So:

Somnia venturum quoque dedere Patrem.
Quæ dies postquam mœstam sedavit imago,
Auribus et regnat vox inspirata, venit.
Tristitia vexati oculi, gemitusque perenni
Mœsti, trahit innumeros irrequieta dies.
Jam quieta tuis curas jam demere dictis,
Sedabat patriis tristia corda modis;
Narrabas tum gesta viri, tum gesta puellæ,
Pro sancta palmam quæque tulere fide.
Fortiter utque Agnes, nondum tricteride quinta
Expleta, ferro membra secanda dedit.
Virgo votas servavit et fregit Catharina Tyranni,
Flexit et arguto, voce tonante, Sophos.
Nocte toros prima sponsæ cum visit Alexis
Sprevit, et Italiæ gaudia blanda Deæ.
Diva ut Sanctis supero splendore micat,
Suffixæ spectans vulnera quina Dei
Talibus afflictam mentem exhilarare solebat,
Vocabat nimius cum mœsta corda dolor.

Vise.

Viseve ne tardes Nate Pater, ora labantis,
Namque gradu celeri Mors inamoena venit.
Quæso, rumpe moras, Latios meatue Penates,
Vrgeat te Pietas accelerare gradus.
Lamifici properant stamen resecare Sorores,
Quis satis illarum flectere corda prece?
Mensibus Luna suis ter vise reperavit orbem,
Cum tegat inviſam corpora nostra ſolum
Auxiliis succurre piis languenti Alumnæ
Viribus, hostiles voce retunde dolos.
Perfidus umbrarum custos, stygiique Manipli,
Insidiæ minis pectora nostra parant.
Sævit vulgus atrox, nostram bacchatur in Edem,
Infestatque fores lumen imaginibus.
Quod si Tecta tuæ subitat prosentia Myſtæ,
Ob petit infernos Turba proterva Lares.
Afflictæ tantum conſer solatia mentis
Christe Deus, sparge robur, et arma dabis.
Deficiunt vires hominum, si pectora ardor,

Juſſi:

...ffice tu flammas, hostis et ora teve-
...ula. Diuy Amor, galeam spes alma parabit,
...gide jam Fidei pectora nostra calent.
...se (cuius vincam (sacty strepitantis Averni,
...Sat mihi pro clypeo nomen Jesu erit.
...potis est Orebi tetram subvertere plebem,
Tartareumque alta voce fugare pecus.
...ngeminant vanæ dulcissima nomina voces;
Semper in ore meum nomen Jesu sint.
...st animi pax, certa quies, finisque laborum,
Christiadumque vivum credula corda beat.
...anius est sponsæ pro Nomen amantis Jesu
Quoreis gemmis, divitiisque soli.
...st mihi dulce mori secum, dimittere suem,
Ut volet in Christi corporis ora sinu.
...edde mihi Patrem, bone Jesu, redde Magistrum,
Qui recreat grato christia corda sono.
...ocibus his aliter mens, reflorescit et ardor,
Et superat tabem vis tegrefacta mali.
...erecula fert animæ, cupienti pharmaca vitæ,
Vitæ, quæ æternas vincit Olympiadas.

Spect.

Squallida deserto jacco dum mapta cubili,
Jam refugit sanctos gutter inane dapes.
Ora cibant mentis fervencia verba Parentis,
Sustentatque epulis languida corda sacris.
Hunc bone mi Jesu, sponsa concede precanti,
His dapibus, moriens, vivere, Ista queo.

Lavinia, post molestam trium mensium Epistolinem patientissimè, et hilariter tolleratam, tandem solem, velut altera Bertrudis, spiritu creatore vellit.

Epigramma.

Tandem prepa Murus languentis ponere morbi,
Intrepido vultu sydera adire parat.
Namque sedens, animam Virgo dimittit ad Astra,
Nec, recubans stratum, nec ve supina premit.
Ardua mens cuperet secum traducere molem,
Viribus at pigro ponere corpus obest.
Membra valete (inquit) jam debita solvite Terre,
Una dies vestrej jungat amicitias.
Ponduj inane carnis, pernum sine pondere, tandem

Lygia.

Injectus poterat carpere mille viaj.

Idem argumentum.

Virgineum premeret tabes cum turida corpus,
Vexabatque suos membra tenella dies;
Decreverit fragilem animus dissolvere nexu
Corporis, Ethereas et penetrare domos.
Visam, Parca, tibi crescentia stamina findere,
Post mortem melius vivere virgo volet.

Epitaphium Ejusdem Virginis.

Hic jacet illa soli Lavinia, gloria Livii,
Quæ gestis Avarum nobilitata nitet.
Celsior ipsa suis adsidera tollitur actis,
Et virtute potis sit decorare Deas.
In tumulo vivens, luxus contemnit inanes,
Viveret ut moriens, inhumulata fuit.

Epitaphium II.

Sors mihi mors requiem: nam vivere vana voluptas
Extitit, imo fuit vita, perire citò.
Non mihi, sed Christo vitalia pensa trahebam,
Ut moriens, vitâ viveret aura Dei.

Cum

Cum mors diva fero tandem me dente momordit,
Perpetuo ut viram tempore, secla rapit.

Epitaphium III.

Claudit hic gelido sub marmore Fondy Amazon
Alcimiadis, nescia Marte Nurus.
Miles inermis erat, virtutem at robore cincta,
Femineum potuit vincere Sexyonem.
Nam Mundum domuit, Carnem, Stygiumque Tyrannum,
Tartaraq; superam more parat ire viam.
Arma fuere Fides, Pietas, Iustitia, Fletus,
Virgo quibus pugnax tropha tropheæ tulit.
Hoste triumphato, hic animus sua pondera deposit,
Sit levior, tenui comprimit Astra pede.

In Laudem Reverendissimi P. D. Andreæ Manuzzi
Congregat. Cassinensis Abbatis, cum quarta vice in Prælatum
Sanctæ ejusdem Congregationis eligeretur. Carmen.

Exere Calliope tepidi modulamina cantus;
Concine magnificas, divino carmine laudes.

Iva

Traetet Apollineos dum sa. testudine nervos
Dexdera, Mancuyos plectro comitetur honores.
Fama. per Hyonias currens immurmurat urbes,
Tundit et in totum Saturnia gaudia coelum.
Anxia sydereos linquens Astrea nitores,
Signiferique domos, exequans pondere lances,
Sume chelim, dixit, numerosaque carmina, vates,
Et tibi dilecti indulge voce camoenis.
En nova. voluuntur tanto sub Principe secla,
Et Benedictinae revirescit gloria Pindis.
Librat hic equalis nostras examine leges,
Arbitrioque suo fundamina. juta parantur.
Illius haud minus, nec sufficiat. Solonis
Tempora, praelatis obscurant nomina. gestis:
Cerne renidentis surgentia munera Pacti,
quae quater in trinis jactat splendescere lustris,
Consulis ut celsas decorarint sua curules,
Nec desint fluidis vocalia pabula venis.
Aspice, quam magnis florent Annalia pacti,
Quae Latios poterunt longe superare Catones,
Cerne quibus Sicula gaudent suscipibus urbes,
Floruit, et quantum floret Trinacria civem.

In-

Inclyta relabat dubios Mefana tumultus,
Unica qua cudit pro Regnis tela Sicanis;
Ipsa pati metuens proprij dispendia juris,
Unus hic Orator, toto plaudente Senatu
Eligitur, duram qui flectere mentem
Principis, et patrias arcefat vobore flammas.
Quid non emollit doctis facundia Patris?
Flumina gemipera quid non potuere loquelæ?
Fregit hic arguris Regalia pectora dictis,
Propiloque reos ferventes expulit opibus.
Flamque sui domitor, rigidus servator honesti,
Imperii decoros stylos exercet in aulam
Mentis et ardenti gaudet flavipe calore.
Tanta viri Pietas, horus prudentia morum
Egit in obsequium, pulsa formidine amorem.
Est auctis Genitor, curat sed flectere sontes,
Unius ob noxam ne publica damna vindicent,
Et dabat infecto contagia culpa.
Jam Numa, jam Curius, jam num redit ipse Camillus.
Jam tres conjungunt uno sub sydere stylos.
Imperiosa viget tenero sub corde potestas,
Quæ formidantes audet lacerare rebelles.

De

De Statio in Manuscriptis Virginis egregio.

Epigramma.

Unde tibi diva Mavortis provenit ensis
Qui, Paris Hectoris, horrida bella teris?
Celtica Sandalogeam detigit clementia linguam,
Mobilis hinc niveis exulat ira genis.
Mollia facundis spirarunt flumina verbis,
Inque leo Charitum corde venidat honos.
Haminiger placida pallas ut mente fruetur,
Hostili hinc victrix fulminat ense manus.

In Laudem Sanctissimi Domini Nostri

Jesu Christi spinei, qui in Ecclesia

S.ae Crucis Leprosorum observatur.

Discursus in officiatorum Audientia dictus.

Che fine (Illmi Signori, e nobilissima Corona di sapientissimi Uditori) siete concorsi nell'ampiezza di questo Teatro. Vi credete forse, che venga rappresentato a gli occhi de' vostri purgati intelletti un quadro di ben filato discorso, che da loquace favella, quasi fino pennello leggiadramente guidato, ci vi colori di squisiti concetti, sulla tela delle vostre menti vada animando le glorie di qualche Eroe. V'ingannate Signori, poichè vedrete comparirvi d'avanti inesperto dicitore, assuefatto a coltivare più la solitudine, che le Palestre. Più il silentio, che l'eloquenza.

Quam male dulcisonos crocitat niger inter olores
Corvus! inamœna turpat modulamina voce.

In oltre mi vien comandato che discorra d'un soggetto per natura vile, inutile per prova, abbominevole per rigidezza. Tratto di spine de quali, si come isteriliscono il suolo, che dalla loro malvagia stirpe vien tiranneggiato, quanto più inaridiranno il mio intelletto,

che

che privo d'ogni sapere, nè tampoco inaffiato dall'acque sonore d'edicina, si renderà mal pronto, per fare armonioso concerto alle delicate orecchie di tanti Letterati.

Di quel germoglio tratto, che finisce sotto per nascere: che non s'impugna se non per ferire: Pianta feconda, ma senza frutti; fiore, ma senza odore. Pianta, che sotto un simulato riso di festeggiante primavera, nasconde saette, e dardi per provocare dagli occhi le lagrime. S'armano d'aste, e d'aculei le spine, e squadronate in campo, a guisa di militari schiere empono di nuiere, o per impedire, invadere gli altrui passi, o per chiudere, inferire il passo a chi fugge, e con piede sicuro scorre per le campagne.

Senticomi Cactus, tribulique, vepresque cruenti,
Hasta solo sterili sylvescere stipite acuto
Turba, triumphali statione vesania vallant,
Pellice Reginam vesecet ne Dextera Horum:
Exulet a nostris glebis hostata Caterva
Dumorum saltus, et inhospita tesqua vevisat.

Ma che? vaneggio forse io? o pure la mente rapita dalla Maestà di sì nobil Drapello, abbagliata dal fulgore di sì luminoso Senato di Virtuosi, diffida di poter proseguire l'intrapreso cammino, e giungere alla meta?

Parlo

Parlo di Spine sì: ma di quella Spina, che tuffata nel sanguigno liquore dell'Imperatrice de' Cieli, in quell'ostro vitale, fabricato per mano del Divino Amore, nell'intemerata Conchiglia del Virgineo Ventre della Madre di Dio, e fatto Monile Diadema, che come raggio celeste, fanno Corona a quel capo, a cui si prosternano le Angeliche Schiere dell'Empireo. Spine, di cui seguì cantare: Felix Spina sacro Domini ditata cruore,

Tesidra Divinis illa quæ nexa capillis,
Enosiaci rapuere fulgentia sydera serti
Innumeraque Poli nimio splendore Phalanges.

Ad ascoltar le Glorie di sì avventuroso germoglio v'invito, Signori, che rende la vostra Città non men riguardevole per la Pietà che ammirabile per la virtù; non vivente in terra, che rimirata dalle pupille del supremo Monarca, avendo quì depositato una di quelle Gemme, che formò Corona d'umiltà alle di Lui non mai abbastanza adorate, e riverite Piante. Saranno mie parti l'inanimare, quasi pronto Giardiniero nell'arbore della vostra religiosità la divozione verso sì sagrosanto Virgulto, mostrandovi, ch'esso riverisca sotto l'ombra di sì degna Reliquia.

La sagra Storia, che sotto la corteccia della Lettera nasconde squisiti tesori d'allegorici sentimenti, racconta nel Libro de' Giudici al

rono, che gli arbori fatta flonda ngunanza, e grazioso Senato di fondesi apparecchi fra di loro, ebbero lunghe contese a chi sidovesse dare lo Scettro, e cedero le redini del commando. finalmte: dopo torbidi contrasti, e discordanti pareri, rivoltisi tutti di comun consenso al Ranno l'acclamarono per loro Re. Arbori solim (dice il Testo) in Senatum coeuntes dixerunt Ranno, veni, et impera super nos. Conobbe l'onore fattosi il nuovo Principe, e stimandosi otte modo favorito, vedendo, che non à trionfali Allori, non a funesti Teschi, nè a vendeggianti Mirti, o vero a qualchiuno di quelli che, o per smisurata grandezza pervenir col capo le stelle, o per lunghezza di vita goreggia dell'eternità venivano fatta si gloriosa offerta, ma ad egli solamente; volendo dare al Consiglio qualche nota della sua gratitudine verso di loro, rispose: Si vere me Regem constituistis, venite, et sub umbra mea requiescite.

Che quel Cerchio funesto, del quale si ghirlandarono le beate tempie del Re de Regi fosse di quella specie di spine, che Ranno s'addimanda (delle quali n'è fertile la Palestina) vien riputata la più verace opinione fra quelli, che di ciò ne fanno grazioso litigio. E ne porgono chiara evidenza quelle della Sagra Capella Regia Parigiense, come pure quelle altre delle Spagne, del monistero, che dal quelle ne prende il nome;

e le

e le Lovaniensi ancora; tra le quali, fattone diligente paragone viene altrettanto certificata la nostra sentenza, quanto indebolita la contraria, che di Pianchi riappella la Corona del Redentore. Deponga si dunque ogni ambiguità, Signori, che questo Divin Principe, sotto l'ombra del qual riposa l'impareggiabile Pietà de' nostri Cesarei sia veramente quel Nume destinatogli dal Cielo per loro Re, e con riverente ossequio dicangli: Veni et impera super nos, offerendogli preziosi doni d'affettuose lagrime, le quali, a guisa di rugiadose stille cadute nel pelago della Divozione, producono maravigliose perle di merito: poichè

Sedibus in latice sculorum perpetuus frus,
Cum funesta sacri meditat acumina Numi
Sena, orientarunt superi quæ tempora Regis.
Spicula Christiadum maneant infixa medullis,
Talibus ut stimulis fervescere corda precantur,
Viribus humani generis dum Sexta verenti.

Fu questo pungente Dardo quell'arma, con la quale il Trionfatore di Satanasso sconfisse le infernali squadre, e domò di Lucifero l'arrogante cupidigia, e infranse l'orgoglio del Principe delle tenebre, spogliò l'Inferno, incatenò l'avversario, spalancò le porte delle carceri, sollevò quelli che sedevano nelle tenebre

e nell'

e nell'ombra della morte a gli eterni splendori dell'inaccesibile lume della gloria beata.

Sic morieris, vivit, vivesque revixit Averni
Et quibus occubuit telis hostilia strauit
Bebra conturquens venabula vepris in hostem
Ut caderet tenui prostrata superbia dumo.

Che se con questo pungente rampollo il nostro invitto Capitano carpì sì gloriosa palma; dovremo noi dubitare di sperare a questi divote suppliche, dicendo: Veni, et impera super nos, mentre siamo certi di riportare sì grata risposta: Si vere me Regem constituisti, venite, et sub umbra mea requiescite.

Riposerai sotto la di lei ombra (o Cefena) poichè se Marte, rimirandoti con occhio torvo cercherà d'atterrarti co' fulmini di sanguinosa guerra; avrai sicuro ricovero sotto l'ombra di questa sagrosanta Mediatrice, e ti sentirai intonare nel cuore sub umbra mea requiescite. Se Libitina, famelica di putrefatte membra, e sfolgorate ossa, con falce fatale tenterà di mietere la moltitudine delle tue genti, seminando contagioso veleno d'abominevole peste, avrai sicuro rifugio sotto l'ombra di questa Venerabile Protettrice, che in pegno del suo amore te l'ha con-

cessa.

concepa il Re dei Cieli: sub umbra illius requiescit. Se il Cielo, rinchiudendo nel suo ceruleo seno quelle grazie, senza le quali sperata, ed avida la terra niega di corrispondere a quell'aspettazione, che ne lusinga il sudante Agricoltore delle pallulanti biade, e di rendergli quella usura, la quale indolcisce ogni aspro sudore: all'apparire di questo salutifero Raggio, che fece Corona al Crine del Figlio della Vergine, vedrai rasserenata l'aria, dileguate le nubi, pacificate le stelle, e co' influssi di benigni affetti piovere sopra di te acque di divine benedizioni: adunque

Finibus in nostris bellorum fulmina Mavors
Torqueat, et populos infestis terreat armis:
Lucida gratiæ tristes Sibillina per urbes,
Aspera Virum cuneos diræ reseuare bipennis:
Nata Erebo violenta Fames, premat ora labantum,
Et rapidum crucient crudeli guttura morsi,
Reddere dum venuit cerealia munera tellus;
Protinus Arcis opem supremæ porriget Author,
Quæque dedit invicti sub cespite vivere Rhamni.

Se vive il gran Parigi sotto l'ombra delle corna di questa nostra Regina, e quantunque racchiuda nel recinto delle sue Mura un Mondo, sormontando le fabriche di Semiramide, ed i miracoli di Roma, ostentando ciò che di bello ha saputo la Regia potenza da più remoti confini

raccogliere; nondimeno, fra tante meraviglie, di niuna più si pregia, che d'esser dotata di quei Virgulti, che coronarono le tempie del Monarca supremo dell'Universo; Tesoro portato da Lodovico il Santo, di Sorte che fece ritorno dagl'infelici successi dell'Asia. Parimente le Spagne stimansi più doviziose per lo conseguimento d'altre Spine di queste germane, che per le dorate arene del Tago, e dell'Ibero. Che meraviglia dunque sarà, se Cesena da sì segnalato Dono arricchita, n'andrà superba, scorgendosi singolarizzata dal Cielo, ed equagliata a' più nobili Regni del Christianesimo.

Ne pretenda la potentissima Menfi il primato sopra di te, o Cesena, per l'aver inalzato smisurate Piramidi, che par tentino gareggiare alle stelle; poichè, sotto picciola mole ergevasto Obelisco l'adorato Cilindro, che tolleravasi sopra le più remote sfere degli eruditi Dinasti, arrivò a trapassare la più sublime Scienza, che l'umano intendimento possa figurarsi, cioè il Capo di quello, che solo è Altissimo fra tutte le Creature; che perciò:

Culmina Pyramidum, Jenæ conferre Cylindro
Audeat haud Memphij nilotica terra, renidet
Sanguine quod Dio supremi Regis Olympi;
Pyramis exigua, hæc humili de germine creta,
Corpore parva licet, Cæli super eminet Astri,
Erigit et stellas super alta cacumina cœlo
Vertici, unde trahit Divini culmen honoris.

Quando

Quando dell'umana progenie il primo Padre, ella nel Paradiso terrestre, ove godendo un fiorito giardino tempestato di quelle gemme, che la commun Madre, col latte dell'umore nel grazioso seno alimenta, tutto festeggiante, e lieto, esiliava dal cuore le turbolenze delle mondane vicende; postergato il suo primo divieto, fu dall'Angelo insieme con la rubelle Consorte a suo mal grado, e de' posteri, da quello discacciato: la Terra, che prima vezzosa, e ridente con varietà di colori s'adornava le chiome, e colla moltiplicità de' frutti, qual saggia Ministra s'adattava al genio dell'uomo, fatta squallida, e nichittosa, sotto il manto della sterilità nascose le sue grazie, e cangiò i fiori in spine, la bellezza in orrore, la prodigalità in avarizia, ne volse più, e non volle a forza d'aratro, e taglienti colti di ferro fruttificare a ~~[illegible]~~ a pro della surgente generazione d'Adamo, e ciò, per aver fulminato l'Eccelso Fabbricatore dell'Universo la lagrimevol sentenza contro l'infelice prevaricatore: *Maledicta terra in opere tuo, spinas et tribulos germinabit tibi.* Sentenza altrettanto giocondo nel secondo, quanto lagrimevole nel primo, poichè in questo cagiona sterilità, ma in quello fecondità, mentre le di Lui Spine germogliano frutti di Paradiso, e ricorrendo alla sua protezione,

ne

ne rieviamo una perpetua tranquillità, ed un incorruttibile godimento a pro dell'anime, s'entende dire: Venite, et sub umbra mea requiescite. Che se

In tribulos telluj olim sterilescere cepit,
Ut miserè infidus vidarit, et alsit Adamus;
Sed valida postquam terebravunt cuspide frontem
Numinis hi vepres, implentq; rore jacentis
Membra soli, et largo gignunt cum fenore fructus.

Rifletta dunque sicura, Cosena, sotto l'ombra di sì fecondo Ramo, poichè ora le maledizioni son cangiate in benedizioni, e ciò che prima non fioriva, che a tuoi danni, ora risorge a tuo favore, per considerazione del tuo cuore. Se già le spine congiurarono in tua rovina, s'armarono d'aculeo, non ad altro fine, che per offendere, al presente, da che hanno signoreggiato sul Capo del Redentore, di mille lingue adorne, ne chiamano a godere sotto le di lor ombre una santa quiete dicendo: Venite, et sub umbra nostra requiescite. Di questa spina, credo io, che profetasse Bonaventura, quando disse: In horto spina alba, super quam omnis avis sedet. Spina bianca vi giudicò veramente nominare, che inargentata col candore della Purità del Salvatore, germogliò a beneficio de' fedeli, avvicchè sopra di lei, quai semplicetti uccelli riposassero liberi da quelle molestie, che l'astuto

uccel-

uccellatore dell' Inferno, col vischio delle immonde tentazioni ap-
re per avvecarsi. Spina bianca dirò anche dovessi chiamare
per lo candore di pietà, che stampa ne' cuori de' virtuosi affezionati, ac-
coppiata con una santa riverenza verso sì nobil Trofeo della Salu-
tifera Passione del Nostro Redentore, che ben spesso negli animi
de' Cittadini versi di singolar ~~disciplina~~ venerazione, ed instituisca ne'
spiriti giovanili una santa emulazione alla virtù con isbandim.to
dell' ozio, e fuga del vizio. Che se vi gloriate del cognome d'Affezionati,
con sapientissimo giudizio voi vene gloriate, addottrinati da quel
detto molto già trito nelle scuole, che: Appetitus justa sequitur cognitionem
cessantem; conoscendo non potersi con più chiaro pregio far campeggiare
gli splendori de' vostri vivacissimi ingegni, che coll'ombre d'assai vitiosi
la fuga caliginosa di virtuosa umiltà notarli; per rendervi non men
singolari nel Nome, di quello vi siate nell'intraprendere azioni degne
d'eterna gloria. Che perciò:

Cernitur egregiis Academia Patricia cœtus
Haud secus, ac fuerit memoranda Palæstra Lycei
Cecropidum, quæ Pisa Chori monumenta Minervæ
Ostentans, Cathedras inter, valliaque sequaces,
Dogmata promebant toto resonantia Mundo:
Taliter atra Phalanx Thusciæ, Latiique sequela
Eloquium exercens, Doctosque Aganippidos haustus,
Septa licet nebulis, et cæca nomine noctis,

Atlanta

Attamen Eris quà Sol emérgit ab undis;
Quà vel in Occidua Tampas cadit abdita Regni,
Offuscatorum fœmine cincta recludit
Fama magis meritum, dum Lux subnubila vénidet.

Ma, per non ritenermi dall'incominciato discorso, dirò, che questo celeste Tesoro, d'cui si gloria la vostra Città, essi è quello, che con sua Protezione all'inespugnabile v'instruhe, ed alta gloria; perciochè

Divitias nostri dans serta viventia Regis,
Et decus immortale tegunt sub acumine Ramni.

Che perciò di questo superbo Diadema se ne volse cignere il Divin crine l'Imperatore del Mondo, allora che assiso sù'l Real Trono della Croce, debellò la morte, squarciò lo scritto dell'universal perdizione, e spalancò le porte della felice Magione, acciò l'Anime rubelle più tepere, ella ritornando, godere in compagnia delle Angeliche squadre una perpetua beatitudè; onde a ragione si può con Paginio dire:

Et temperat Astra Calero; poichè di sì maravigliose cerchio adorno signoreggiò le stelle nel tempo della sua morte, ed or domina le vestimenta, che a guisa di tante stelle, vibrando raggi di stupendi concetti, si rendono tributarie al suo merito. O stupore! che

Sceptra Crucis dum, Christe, premis redimite Corona
Fœminis insitis, fœdus has jura Supremis
Impenetrque Reis miranda Funere pandens,

Cupide

Cuspide dumorum Mortem transfigis iniquam;
Dirige corda Virus, queis pignora sacra relicti
Vepris, ut hostiles fodiant hoc esse Phalanges.

Nè vi sia chi dubiti, sotto la rigidezza di questa puntura sovvenatrice de' cuori di non ritrovar dolcezza, essendo questa un'Ape sagacissima che gravida di nettare Divino, ed armata d'acuto dardo, indolcisce con quello le menti de' fedeli, e con questo ferisce, chi avidamente, presume d'offendere quegli, che sotto la di lei protezione sicuri ne vivono: onde vi giuò cantare:

Vivite felices, Rhamni quos protegit umbra,
Nulla nocens animos vis inimica terret.
Sacla novata timent, dum revirente vigore,
Stridit et stipes vivida dona parit.

O veracè Maestra del Paradiso, che con parole di spirito predicando n'insegni, non esservi altra scala per ascendere alla sospirata Patria, che quella delle spine, sotto tallemanza delle umane orgoglie, e de' mondani patimenti. O Primavera de' cuori, che germogliando Rose odorifere di santità, sollievi le menti alla contemplazione della Divina Passione, nella quale stanno posta ogni delizia dell'anima, e ristoro spirituale, poichè

Numinis in magnæ rosas, et veris honores
Invenies; animi gaudia spina parit. ne dolet.

De Sanctiſ. Cæſenatenſi Spina

Epigramma I.

Sævit in Vrbenam dum ſivida Spina Tonantis,
Et fodicat Diram, fronte rubente, caput;
Vitales undas exſuit cuſpide, ut Orbis
Languentis fieret certa medela cruor.
Cur te (Spina) truci temerant cognomina teli?
Sunt hæc Chriſtiadûm tela cruenta ſalus.

Ad eandem, cum alluſione ad illud Genes.

maledicta terra in opere tuo, Spinas, et tribulos germinabit tibi.

Epigramma II.

Tempora dum terebrat Patiturus cuſpide Di-
Numinis, ecce roſas Spina repente parit.
Martiſ en hyemem pietatis vulnere ſcivit,
Et vedit ſæſo ſanguine veris honos.
Dedidicit tunc dura odoris ſtentatore dumum,
Cernis et e rigido ſurgere tenta roſas.
Gaude, Terra, alter de Virgine prodit Adamus,
Cui ſine flore vepres, Flora Serta ferunt.

1621

Idem argumentū. Epigr.ma III.

Post Patriam labem, gemebunda squallida luctu
Tellus, demisso tegmine membra tegit.
Iusta puer dotis decreta piamina rapti,
Quę mulier morsu, virque dedere suo.
Presserunt postquam Veneris sacra Regis Nymphi
Tergora, fœcundas nosce genuere dapes.
Nam mala cuncta ferant, quę malum contulit orbi,
Vulneribusque nocis, vulnera prima ferant.

Ad eandem Sacra Hispina Spina Epigr.ma IV.

Hispanicum sceptri tetigit cum Spina Parentis,
Dirique precelsi vertice ostra bibit;
Non damnata rapis, valida nec cepa secuti,
Sed magis omnigeni digna fit obsequij.
Namque Redemptoris Divino postea vnore
Infecunda licet, cęlica dona parit.

Spina Christi veri Thesaurus Cęteng.

Epigr.ma V.

Sollis

Illiciunt alii commenis vicem Natis,
Auri quos cruciat pernicissa fames,
Tu, Cesena, Deo dilecta, amplectere Spinas,
Quas tibi largitur Numinis alter Amor.
Sentibus in duris latitant pia Dona supremi
Regis, et mitque Pii Tecta beata Vepris.
Illius gemmis tu spicula stringe lacertis,
Hic opes laudit, nam perit, atque beat.

Spina Christi Corona Cesene Epigr. ma VI.

Quę potuit crines, Rex, redimire Tuantis,
Mobilis en Senę Tespera sancta vicis.
Urbis honos ego sum, Populique juramen amicii,
Vectis et auxiliis proteret Astra meis.
Ore tono, manuque, licet sermone silenti,
Gaudia Regnorum spicula Vepris habent.

Spina Christi Cesene Salus. Epigr. ma VII.

Dum tua (Sena) premunt gravia pericula casus
Mœnia, subsidium Spinea tela ferent.
Claßica seu reboant circum strepitantis Averni,
Sive feros revomat Thracia Luna minas.

Hij

His instructa armis audentior ibis in hostes,
Atque sub imbelli, vis inimica cadet.

Spina Christi Triumphus (e vena Epigr.ma VIII.

Exultant reduces, pręcincti Daphnide, Mavors
Quęq; dedit hostiles exsuperare manus.
Victor at ad superos pergit, meliore triumpho,
Qui pede constanti Spinea castra premit.
Signa triumphalis tibi sunt (pia Sena) coronę,
Pauperie quod dirus dat tibi Christus opes.

Spina Christi Magistra Senę Epigr.ma IX.

Dux Superum Christus monstraret ut indita calles
Aethera, obduxit compita sente Pius.
Hinc tibi (Sena) vepres cepit, quę, vere magistra,
Sidera doceant te penetrare Thoros.
Aspera trames habet; tamen hic tutissimus ibit,
Qui tribulos Mundi pręterire sponte valet.

Ad Reverendiss. D. D. Celsum Rosinum S. Cęrobij
S. Cruci Abbatem, nec non Canonicum Lateranensium
Definitorem.

De

De ipsius gentilitio Stemmate.

Magne Parens Sophiæ vere pietatis imago,
Nestoreos dignus vivere, (esse) dies.
Vive, precor, felix nostri, jubar inclyte, sæcli,
Quod sacer in gremio Sol Lateranus alit.
Immortale tibi virtutis Adoræa Nomen
Fert, et Apollineo clarior igne micas.
Te Clarus Honidem, sudatasque Clarestus Lydi
Suspirant, Fisti culmina, atque Sophi.
Celsus es eloquio, doctrina, et nomine; fama
Et Soria regnat virtutis Astra tenet.
Justitiæ, veriique tenax, Astræa bilances
Cum tibi condiderit, cuncta tenere libras.
Cur Rosa stemma duxi, quam Diva inimica Pudoris
Cypris amat, Protis si fera Hosty erat.
Non tua corda animum stravere cupidinis Arcus,
Nec Luxus hausit prima juventa notas.
Sed Solis Libyes vestigia sancta secutus,
Palladis accensti Attica ingenium.

Ar

At vos, Hyblei rubicundi roscida collis,
Te propiùs gliscunt stellmate flore Rosæ;
Quæ late minuum virtutem prodis odore,
Atque odoratis scripta reperta rosis.
Ut Regina deum Flora superaverinet omnes;
Rosini cunctos sic potit ingenium.
Sint igitur tibi stemma Rosæ (egregia) propter;
Ingenio meriti vinci, honore Rosæ.
Sentibus innumeris Hyblæ Rosa cincta renidet,
Heraeis pateat ne fera prœda manus.
Tu sale dictorum tua scripta, et acumine vellas,
Ne malus ingeniet Zoilus insidias.
At Rosa purpureo decorum sepe colore superbit
Pulchrior, heu, miserè, iste florente cadit:
Sed tua, (celse, manet mundani funeris expers),
Post tua splendidior fata reperta erit.

Ad Peritiss. et Excellentiss. V. I. D. eximium D.
Hyacinthum Casamontium Academicum Ossycadel.

Epigramma.

O tus

O Iuris alumen, Themidisque juramen, et æqui,
Cui dedit arbitrium, judiciumque Jovi.
Haud minus innocuæ laneæ Astræa reliquit,
Fiat ut optatæ gloria rara Togæ.
Carmina Cyrrhæ pariter cepere Phœbi,
Sanguinis at splendor, cum probitate, vivet.
Cum tot possideas dotes (Hyacinthe) vocari
Non bene virtutis Hosschus: Horkius ens.

Ad Perillust. et Excellentiss. V. I. D. eximium
D. Pandelphum Morel in Cæsareensi Gymnasio
Lectorem publicum, ac Academicum Professorem.
Epigramma.

More, Caballini non ultima gloria Fontis,
Phœbeos inter vivere digne choros.
Cui Toga, cui Lauri, cui Justiniani honores
Agerat, in cujus vertice Daphnis ovat.
Sive tuos Cathedræ tritum plausibus Aulæ,
Sive Aganippæos evomis ore modos,

Cui

Corda rapis Italici modulamine: stemmate tetro,
At simul eloquio dicerij altus Flor.

De Illmo: ac Reverendiss:mo Propule D. Ioanne Carmusele
Camparitensiu et Satrianensiu Episcopo
Hexametri.

Dogmate Teuthonica celubet gadarent ora
Hereseos, vinyque vomens ferale, Sicambros
Subvertens, fossa jam religione trahebat
Ad Ditis flammas, commercia et astra Nocentul.
Mon tot Lernejis cervicibus Hydra virebat,
Cum capita Alcidis nascentia mersuit enst;
Sera quot impietas meditatur dogmata, et assis,
Arietat obstantes falsis ut vitibus hostes.
Congerit ingenio meditata sophismata, et artis
Fallendi Cathedra, quas dea Dialectica promit;
Sive Jagastes Logices, techneque Sophorum.
Hæresis hæc glomerat, Plebemque ferire laborat
His jaculis donec Leges subvertat Nympi,

Elyii:

Ejiciatque Fidem, quam Sol Alemana veretur.
Dira colubriferi sed cotta Caramuel Hydræ,
Herculeo resecat fœcunda robore linguæ.
Hic, labyrintheis ambagibus Hæresis, astu
Ingenii opponens, rationum damna retundit.
Flumina mellifluo vossiano e pectore rivi
Corda rapit, cogitque dolos abdere virorum
Agmina Calvini, errores et perfidi Anij.
Istius ingenium doctis rationibus urget,
Illius et mentem vivacibus argumentis
Flectit, Avernales cogens deponere vultus.
Solus hic eloquio vicit Lutheridas omnes;
Cunctos Menandriadum sinuosa sophismata solvit;
Quidquid Nestorius meditatur, sive Melathon,
Sive Calvinus (horrens stygio tumidentior Orco)
Dispuat, et Fidei impellit sacra dicta veneni,
Romanique Patris decreta, et jura fateri.

Ad Illmum ac Revdmum Dominum Joannem Caramuelem, cum ad Episcopale munus eligitur.

Joan:

Inacquisitio.

Ut paria eximiis tibi dona, Caramuel ultro
Ingererent mentis, Pallas, et alma Chary:
Longa diu illarum fuerit contentio mentes,
Quaque suum ardebat nempe referre datum.
Pallas Minervij tibi ensem cingeret armis
Austriacat, ut viridi sic haereres die.
Gratia laurigeris cuperet te ambire Cordllis,
Ut poté Cyrrhaeis tam bene potus aquis.
Divarat litem medius sed Apollo dirimit,
Vatem, Sophum compositae Deae.
Semmiferis sit (ait) vestrum redimire Tiarij
Munus: sunt tanto praemia digna Viro.
Multigena innumeris fulget cui Pagina gemmis,
Sola queat meriti haec Erythraea jubar.
Orbibit Astronol radios velut Orbita Phoebi,
Sic et Hydaspeos Gloria Patrij opes.
Sturima multiplicet nativos gemma nitores,
In doctam fient, Lucae, sine Luce caput.

De Pastorali solicitudine, et vigilantia

Illmi Domini Flaminij Marcellini

Epigramma.

Pervigil assiduo tutatur lumine Pastor,
Quae sibi Regnator credidit Orbi oves.
Dulcis in insontes, in sontes jure severus,
Et melli aspersat spicula, gradis Apes.
Dirigit errantes, sepis saepivit Ovinis,
Saevet et afflictis omnibus esse Pater.
Ipse prius propios ardet componere mores,
Exemplo ut discat Turba salutis iter.
Sicque bonus Pastor, dapibus Coelestibus Egros
Recreat, optatis pertque fermen opis.
Terrena dum calcat spes, luxusque profanos,
Ingentes gazas sed super Astra parat.

Ad Reverendissimum Patrem D. Angelum 80.
Mariam Ascionum Congr. Casin. Abbatem,
qui, dum Monasterio S. Mariæ Ceseræ præficitur,
inter Academicos Offuscatos cooptatur, ita in
Ejus Laudem cecinit

Rubicon.

Plaudite Apollineæ modulantes carmina Musæ;
In gyrum choreas ducite: frater adest.
Ille simul vestris hausit qui e fontibus undas,
Atque Choros sociat nobiliore Lyra.
Explicat omnigena ingenium virtute refertum,
Turget et in docti mellea Suada labris.
Hos, Parmensis Apis, cantu si mulcedat imbres,
Nomine qui Rubicon, laude Cayster ero.

Idem. Ad Eundem.

Offuscata Colors, vestis cur addere Termis
Ingenium optatis nulla quod umbra tegit?
Illius eloquij candor, caligine tersa,

Ether

Ætherea superas lumina prima facis.
Non hic serpit humi: refugit sed prepete penna,
Invidia obscuris se obtenebrare notis.
Iunge tuis (Cætus) surgens Insignibus Astrum,
Alter erit superos inter Apollo choros.
Vis fugites semper contraria vires;
Hinc magis a tenebris lux agitata nitet.

In librum Odarum ab eodem editum. Epigramma.

Arcio Lodiciani libo dum carmina libri,
Te Phebi, vereor, concinuisse lyra.
Tergemina exultos comitatur Gratia cantus,
Commovet et blanda fila sonora manu.
Hinc bene sic Tuque volvens monumenta loquela,
Pieridum, fateor, vis reminisse Patrem.

Ad eundem de suo libro. Epigramma.

Angele, per Pindi cum late prata vagaris,
Carmine, qualis Apes dulcia mella paris.
Bellerophonteos lanuginis ictore fontes,
Tegue sacer cunctis prodis Amnis aquis.

Lucet

Lucet ut in dictis Pietas, in carmine splendor,
Mobile Majestas sic comitatur opus.
Pindare, Apollinei capis ut præmia Plectri.
Sic canere, est Phœbi promeruisse Chelyn.

Ad eundem. In idem, cum allusione
ad nomen (Angelus) Epigr.ma

Se jactent alii tragico cecinisse Cothurno,
Euandia Mœonia bella dedisse lyra.
Exultent alii graiili se carmen avena
Condere, sic curas posse levare graves.
Avio, quam melius plectro medicinis Hetrusco
Carmina grandisonas sciis superare tubas.
Omne tulit punctum studio meditata Camœna
Dum parvo in gyro grande coarctat opus.
Illius haud cuiquis exornat Arbora Lauri,
Multigenis gaudet qui strepuisse modis.
Pagina sola queat sudata Volumina Vatis,
Cui licet Angelica Plectra movere manu.

In Laudem Reverendissimi Patris
D. Jacobi Lencii Cœnobij Sancti Pauli de V
Abbatis, in Procuratorem Fratr. Congreg. Casinen. dele

Sume chelyn bifidæ qui Regis dirigis Aves,
Quique Aganippæos instruis ore Choros.
Veheque Pierio modulamine, Phœbe, Clientem,
Dotibus ecce suis nunc Jacobus ovat.
Debita virtuti largitur Fama Trophæa,
Præmia largifluæ sunt cumulata manu.
Cynthie, melliflua resonent dum Culmina cantu,
Pendentes auratæ pectine fila lyræ.
Aspidas tandem, Pater optime, omitte querelas,
Mœstitiæ solitos da retinere modos.
Licit iò vitreæ linguis lacerata profanis,
Ora maligrantis conticuit Invidiæ.
Nam Pater ille Deus Cathedræ, doctæque Palæstræ,
Qui ingenii pavit nectare corda Sophæ.
Hesperiam meriti capiet pro munere Laurus,

A l2

Alter Atlas, magnum viribus aptat onus.
Ad Latium revocata Jovis Sophia alma revisit
Tarpejos rupes, Tybridis atque lares.
Stia, Sagnities, et Armonis alumna Libido,
Ite procul, vestros imperat, ite procul.
Palladis ingenio Vindelica Lancius Heros
Quem edit, et Sophiæ florea dona rapit.
Quam bene et eximius Juventitia corda Magister
Excolit, et Sophiæ dogmata certa aperit.
Non hunc Doctorum meditata sophismata terrent,
Lumine Responsi dissipat insidias.
Est potis eloquio sumorum corda movere
Pontificum, atque Patrum, quos rabra pallat egit.
Omnibus hunc votis Coetus sententia firmat,
Plausibus atque Viri tollitur ingenium.
Mente animi generose (Liens (Jacobe) Minervæ,
Cui augustum Lauro cinxerit Apollo caput.
Quos tibi contulerit virtutis Adorea laudes?
Quid peperit studij, cum probitate labor?
Palladij hi fructus, hos ferat Parnasia Arces;
Quo asperius gravior, gloria major erit.

Sate

Sorte reluctante, emeritos remorabitur honores
Invidia; haud (rebus debita dona negat.
Imperium nequit meritum sine munere mentis
Linquere Jovi; doctis stat Roma fixa viris.
Succedent orae palmis, rutilaeque Piavae,
Nam supplenum mentis maxima spondet Apex.
Evenient majora tuo optatus Labori;
Intrementes probant munera namque Dei.
Sentiet haud (cujus merito stabilita ruinis
Gloria, Dama dabit, sed sine Morte necem.

In Laudem Reverendissimi P. D. Ludovici Balbi Congregationis Capinensis Abbatis. Panegyris.

Vana per ora Virum vox illaudata vagatur
Ambigua emeritos fortunam fallere sate,
Gracis nec cinitum tendet recludere frontem,
Et malive vota faustaq; evolvere luce.
Vocibus incautis fervent Virtutis amicos,
(Qui scrutandus iter Sophiæ, salebraque Lycei)
Otia sectantes, et solum commoda ventri,
Desidia fodant viridis qui gesta juventæ,
Ignavi, obscura maculant et sternata fama.
Verus honor nunquam, palmæ quas provocat ardor
Postituit, celsa sed collocat Arce quietis,
Ne pereat meritis Sapiens inglorius ævi,
Cui cinxit crinem insignis Adrea laudis.
Hic licet turbarum fopiat consortia, brite,
Pauper et incurvo telluvem vellerat aratro,
Sive dies inter memorandas exigat Edes,
Illius acta tamen late vulgata per orbem,
Stygiique adversi cludent prælia Sancti,

Com-

Contactusque scabros in regia Sceptra ligones.
Exigitur variis Mundi mens acta procellis,
Audet et innumeros Casus virtute subactis,
Tam solita humanos vinci contemnere fraudes.
Hos Fortuna timet Sapientes, aggere septos
Virtutis, rabido fatorum ledere dente,
Invidiaque suis solita discerpere morsu.
Pauperie vivebat Consul Servanus in Agro,
Vivida concredens revolutis semina sulcis.
Cornigeros intentus erat stimulare Juvencos
Heros, cum fatis iterum revocatus ad Arces,
Vilia purpureum mutavit tegmina in ostrum,
Edocta et glebas infringere dextra, Quiritum
Sustinuit sceptrum, Populosque et vexit Habenas.
Hic paucos numerat Soboles longeva Catini,
Quos fama excelsi meriti revocantes ab Antis,
Claustraque dum colerent nigro velamine cinctos,
Impulit Imperii regimen, solumque tenere,
Summus ubi toti dat Mundo jura Sacerdos,
Christicolum reserans superi Penetralia Regis,

Sqq.

Sequla ne revocem, priscos dispicta Patronos:
Te Benedicting splendor, Ludovice, Cohortis,
Præsul, adorate Tarsensis sideris Ara
Qui regis, et tanti' prudens moderaris Alumnos
Egregij, Roma pietas quod cuncta veretur;
Te meriti præsente face, inuens gloria tollit
Ad Superos; parta illustrant et nomina fama,
Obductos inter grauuis meditere recessus
Numina, mundane spernens consortia turbæ.
Tu mihi, Calliope, factorum tempora pande,
Et quibus obsequijs Romani Præsidis ora
In se conuertens, nomen super æthera vexit,
Æternoque sacras auxit splendore Cateruas.
Non Lethæa vorent tantos oblivia mores;
Sæpeque Dalmatico non durripienda metallo.
Da faciles cursus, et nostræ vela Camenæ
Dirige; tu potis es genetrare sacraria mentis;
Et Serenis Laudes, et magni Herois honores
Pandere, Castalio demulcens ora liquore.

Hauge.

Hauserat optatæ Ludovicus lumina vitæ,
Illic Mater ubi Tellus dat prodiga fructus,
Et pinguis flava distinguunt mapa colori.
Nam fecunda Ceres et lætior ore Lyæus,
Jam Pedemontanis referunt sua munera terris,
Gregs cumbrant viridæ latis in vallibus Alpis.
Huic Natura dedit primo sub limine lucis,
Et doctos animi, et famam splendoris aviti,
Dum Canitis magno nituit decorata honore;
Jactibus insignis, Genitorum et sanguine sacro,
Babiadum antiquam testant qui nomine gentem.
Miratur Natura novo cum germine partus:
Et canis reflorent teneros amplexibus artus;
Talia voce refert: Salve gratissima Proles,
Quam mea fuderunt felici viscera nisu.
Aurea jam triplices nectebant fila Sorores,
Nestoris apta Senis lapsos revocare volatus.
Ultore magne Puer, longæve munere Matris,
Qui tua multiplici cumulabit pectora sorte.
Sic ait; et citius cervum corripuit ecursum,

Hinc

Hinc Mare, nosc Vrbes, et Coeli nubila tranant;
Tandem recta, Paphum tangant, Memora alta revisit
Matris Acidaliæ, dilectaque culmina Nymphis.
Vbi ubi perpetuum, Zephyris spirantibus, aurae
Temperat, et vitilos fecundat floribus hortos.
Hic nemus omnivagum nunquam nescibus arcet
Immodicos rabidus quos Sirius evomit ignes.
Fructibus apta abies, domibus genesta caprifus;
Glandiferæque Quercus: et Palma datura triumphos,
Ingentem texunt Rupis sub vertice sylvam.
Vocibus hic lucos mulcet Philomela canoris,
Multisonosque modos nivei modulantur olores.
Hic Veneri expulsis sumit solatia curis,
Nymphārumque choro, et turba stipatur Amorum.
Formosæ Dryades, pueris lasciva, inermes,
Pectoribusque fibunt pharetratæque spicula Turmæ.
Pulcher honor, mollisque decor, gratique Meandi
Flexa, lasciviæ semper studiosa voluptas,
Idaliæ Matris gressus sociantur ubique.

BIBLIOTECA CLUNIACENSIS

Compi:

Compita perspicuis lucent crystalla Smaragdis,
Primaque prodentis surgentia gramina campi
Aemulantur, aureis arte intertexta lapillis.
Desuper intexens vites sinuantur in arcum,
Atque viam lento solimen tegmine opacant.
Vtmus odoratas non hic complectitur vuas,
Luxuriat fulvo vitis sed nixa metallo,
Pampineis et natilo pendent sub fornice botri.
Vnda scatens summo late de vertice collis,
Praecipitique cadens lapsu, sub rupe coacta,
Lambit purpureos, intexto tramite flores,
Inde per obscuros mire traducta meandros
Exilit, et dulces imitata murmure voces.
Hinc, atque hinc, panium prolet subsellia saxum
Nymphaeum Agminibus: revocant hic gaudia cantus,
Capitaliumque moly mulcent Cytherëidis aures.
Forte puellari Cypris circumdata Turba
Natatum, manibus teneris blandita Amori,
Quem Fratris cursu, colludens, lapserat arcu;
Cum Famulae referunt magnam adventasse Parentem
Nata:

Naturam. Scabito. Matronam. Iudicia ponit
Cygnis, et adstantis vultus veneratur anilis.
Cui Genitrix rerum, placido sic ore locuta est:
O Dea, Siderei formosa propago Tonantis,
Quæ Eadem terræque regis, liquidumque profundum;
Quæque meos decoris splendenti lumine fortas.
Nam quod ubique viget nostri virtute labori,
Per te spectatos cultus, faciemque serenam
Accipit, et meritam deprimit imagine sortem.
Quam mea sublimem sedebant visere Proles,
Dotibus hanc cupio nativam excedere sortem,
Pulchrior ut nullis, nec celso major honore
Fulgeat, et menti tumeat super æthera pectus.
Illa refert: O magna Parens, quæ semina rebus
Fœcundis, atque novis inspiravit Poetibus orbem:
Nam Chaos antiquum cohibes discrimine certo,
Atque elementa fovis potis es frænare catenis,
Ne cæcis odiis socialia fœdera turbent.
Nunc pete, quidquid ades; nam Proli optata dabuntur
Bona tua, magnumque fove ad sydera Matrem.

Sic

Sic ait: atque vocans Famam, Iegidemque Decorem,
Et meritam comitem, et Charitey, tam germen Honorum:
Hæc ait, et Sobolem longeva exquirite Matris,
Quæque sacrigeris Pueri decorate Trophæis,
Egregiique virum semper comitemini Honorey.
Dixit, et avertens se, prima sedilia visit,
Prepit et Aligeri ruthey ad pectora Nati.
At sociata Choris Balborum Tecta revisit
Natura, et fatey Cœtu cunabula sepsit.
Hæc multigenos sparsit tunc Gratia Flores,
Melliflua teneros perfundens rore labellos.
Crescite Pueri (dixit) morey imitabere avitey,
Actibus et claris animos mulcere supremos
Iam datur, et dictis regalia flectere corda.
Non tibi Belligeri Mavorty pectus obumbret
Horror, nulla Duis conturbet gloria mentem.
Armorum strepitus procul, ensis et inclyta Fama.
Absit Hymen, Iuliique Thori irrescindibile vinclum!
Satque datum Proavis Belli tollere labores;

Balbia

Balbia Properiej jactat sat Martis honores.
Militiæ adscriptas sacræ dominabere Clausti,
Romanæque duæ cunctis memorabile sæclis.
Tunc Manli Proceres, donant qui prospera Senti,
Blandus Honor, Meritum, præfluens Gloria, Fama,
Atque Decor formæ, Robur, Corpulentia, Virtus,
Sint comites Pueri, tempusque sequantur Ephebum.
Nubila deinde dedit, Venerisque meavit ad Aream.
Mirantur Senitor mores; mirantur et Avi,
Crescere dum spectat senium cum Flore Juventæ:
Velabat tenera roseæ lanugine malas,
Cæperat atque tribus lustris vix addere quartum,
Atria posthabuit vani cum splendida luxus,
Aulicaque vestes, Aulæque gaudia Tecti
Quosque ferox equiti spondet Bellona Triumphos.
Cælica signifero Benedicti Castra sequutus,
Splendentes tetra tinxit ferruginæ vestes,
Insenitque sacræ puro de corde Phalangi,
Ditis ut invicti vires infringeret armis.
Cœnobium media Parmensi surgit in Urbe,

Atria

Atria marmoreis pandent crustata figuris.
Limen imaginibus cernes fulgere decoris,
Artis quę vario vivunt animata colore.
Intus nobilibus resplendent claustra trophęis,
Celsaque vallatur spatioso machina muro.
Turris in excelsum se porrigit aurata metallis,
Pyramidum priscos cujus structura labores
Vincit, sidereos lambitque cacumine flammas.
Includit hos ędes Patrum numerosa caterva,
Assiduis precibus, qui numina celsa fatigant.
Terminat hic docti, summa cum laude Lycei
Gloria, multigena morum virtute vigescunt.
Coetibus his juvenis se Balbius inserit ultro,
Indolis et placidę teneros exercuit artus.
Jamdudum, audacem voluit frenare juventam
Legibus; ingenium Musis, cultuque Minervę.
Crescere jam senserе Patres optate senilis
Morum, et primo cum flore senescere mentem.
Excoluere pares, curis ingentibus annos.

Adsis

Adscitis rebus Romanis namque Sabellis,
Pervigil, omnigenas (actus ante sepere dite)
Curat, et adversos omni superare labore.
Non fervore canis, non Sistis Aganips urna.
Destinet, haud animi motus vis ulla retardat.
Attigit hinc summum, plausu, non culmen honoris:
Nam Pudovice, tibi Comitia magna dedere
Ordinis, ut celso referas arcana Parenti,
Legifer immensum dextra qui temperat Orbem.
Corripuit, mentes in se convertebat omnes,
Purpureique Chori totum rapiebat amorem.
Eloquio dulcis, rutilo venerabilis ore.
Publica privatis, propriis aliena prœibant:
Auxiliisque suis ulli prodesse negabat.
Semper vera loqueris; nunquam promissa retardat;
Absentesque fovet; certa sic nectit amicos;
Sedulus officio oppressos erexit in altum,
Extulit innocuos rabido livore refingi.
Fybet avaritiæ haud illum, aut perversa habendi,
Nulla fames; avari generosus pectus obumbrat,

Dei

Debita sed sexto sparsebat munera fronte.
Auspit inuidy, quę cęstera sponte rependit
Pręmia, nam renuit meritum pensare laborij.
Illum tergemino splendent cui fronte Tiarę
Innocuus Pastor, Latię regnator arenę,
Miratus, mortęque uiri, pietatęque verendam,
Munificis donis uultus reforebat amicos.
Illi legiferi Patris intemerata uoluntas,
Christiadum sacri curam mandabat ouilis,
Vt Pastoris onus tantis clarescieret actis;
Hi peteret supplex ora sub ueste manu.
Exacta tandem quartam trieteride mensem
Viderat, et magnę uarię mole grauatus,
(Ardua nam niueę uelabant ora procelę)
Sensit Atlanteos humeros gemuisse sub Arce
Ordinis, et duro niueę cecidisse labori,
Voluit officij pręscriptam ducere lustrum;
Tam fama celebri, quam laude recepit onusto.
Romula ut absentem suspirat curia Balbum,

Sic

Sic ordo amissum non cepat flere Parentem.
Detita ne desint cumulate præmia famæ,
Supremus erectis, Patrum plaudente Senatu
Ad culmen, partes exercet Prætoris illic,
Cuidanus celsæ Livonis ubi excipit imbres;
Mincius atque suis firmato fœdere lymphis,
Unanimes soluunt fluvialia dona Profundo;
Et Phaetontei vadentes undique ripas,
Turgida populeis innectunt cornua vannis.
Hicingens Templum, Benedicti nomine sacrum
Surgere conspiciunt: Domus ampla ministrat Alumnis
Magnificum Penetrale, et Claustra capacia Genti
Innumeræ, moles at cingitur æquore vasto,
Urbi velut ingentis circumdata margine fossæ:
Segnera multa terent fundamina; sydera Turris
Lambit, et absentes circum vocat ære sonanti.
Sylva illuminatum spatiosos sustinet arvis
Claustri, gesta nitent ubi clarij picta figuris
Illius augusto fixit qui Nomina Templo.
Maximus hic Heros, sacri Senatorij honorum

Summit

Sumit, et excelsas Benedicti dirigit Arces.
Legibus in patriis servandis, ipse severus
(vestes) virtutum stimulos in mente serebat,
Exemploque suo Natorum corda regebat.
Impiger et variis ingentibus omnia luxit.
Subdita pervigili erexit limina mente,
Pollet ut sacris legum custodia Tectis.
Justitiæ libravit mentorum pondera lance,
Et nullus digno fraudatur munere palmæ:
Fronte serenata, et verbis solatur amicis,
Cum aris nulla, preces potis est æquare rogantis.
O felix, fausteque dies, qui Coelibus alim
Te genuit nostri Benedicti Cypria sequens.

De Balbio Stemmate Tridis Coelibis exprepo. Epigramma.

Dum cava conspicuam pandit per nubila flammam
Phœbus, et Aetherea præterit Arcè via;
Si fenit adversa radium cuspide nubes,
Explicat imbriferos Iris amica genas.

Qui

Quæ, dum equaleum sinuat sub nubibus arcum,
Admonet iratum detonuisse Polum.
Balbiadum vario pingit dum stemma colore
Multigenus signat germina quanta nubi.
Tempora longa trahent Ludovico persa Sororis,
Iris ut ista Dii lumina nostra beet.

Ariel.

Orbita flammigeros agitat dum celsa quadrigas
Solis, et optatum spargit in Orbe diem:
Verberat obscuras roseo si lumine nubes.
Thaumantij vario cincta colore nitet.
Dum supera Balbum Benedicti luce serenat,
Tridis in immo sulgit in ore deus.
Hæc, si decidua se se displeat in undas,
Hæreus, ut pluvius Jupiter, imber erit.

In Nuptiis Illustriss. ac Excellentiss. Dominorum
Marchionis Hipolyti Bentivoli, et Dñę D. Lucretię Pię
de Sabaudia.

Epithalamium.

Sedit in Eridani natalis Hymenæus arenis,
Vocalem roseo perturrens ore cicutam.
Ipse tori custos, neæa devinxit amantes,
Discordesque animos concordi fœdere jungens
Dulcia largiter geniales munera tędæ.
Aurea victrici præcingit tempora lauro,
Lucida syderei imitantur lumina flammæ.
Purpureis ardent labris sanguine vultus
Ostra, rosasque simul miscet candore nivali
Alabastra specie, exuberat et sanguinis ardor.
Fronte sub egregia sedium erexisse Pudorem
Adspicias, et placidum faciem subisse decorem.
Populea blandos carpebat fronde zephyros,
Arebatque jubar solis, rabidosque calores,
Dum Zephyri tremulas crispabat fluminis undas.
Dispari hinc gratum carmen modulatur avena,

Alter.

Alternisque sonans, estum fallebat et horas.
Non sic umbrosæ nectunt viridaria ulmi;
Nec sic lotos amat currentis frigora lymphæ;
Lætare nec gaudet sic vinum expandere myrtus,
Lucretiæ niveis ut stringere colla lacertis
Hippolytus, castæ delibans oscula sponsæ.
Talia melliflua componit carmina voce
Pulcher Hymen; resonæ reddunt tot murmura ripæ.
Conseminat sonitus vocum penetrabilis Echo;
Extremosque modos verbo progignit inani.
Audit hæc tandem magnanimi Rector aquarum
Corniger Eridanus; cubito subnixus et urnæ,
Desinit augustam penetrale, et conicit undas
Transilit; explorans tanti quæ gratia cantus
Fluminis ad ripas; tali quos evehat aura.
Nayades glaucum properant sociare Parentem,
Et puerile senum prestus observat heriles.
Ouvrit Juvenis venienti, et pronus adorat
Regales vultus; hospesque et Fluminis ora.
Dic age, Rex inquit, referas quæ gaudia Nobis.
Quid tantum lætis juvat indulgere Camœnis.

Quis

Quis tonus, alme Puer, cogit tot promere plausus?
Ille refert: o Hesperidis dominator arenæ,
Perficis Iustitiæ signum, argumentaque Laudis,
Et gratare viro, merito mi contigit uni,
Regales thalamos Regalibus addere Tectis:
Iam Pia virginitas maturos viderat annos
Lucretiæ: celsa sobolles de stirpe creata.
Serserat Hippolidæ teneros sub pectore flammas
Serpere, flagrantesque animæ volvebat amores,
Sentirdæ cupiens insignia tollere Tectis.
Virginis eximiæ dotes mirantur et actus,
Virtutemque piæ mentis, frontisque pudorem.
Pectora solliciti Iuvenis iam Virgo pererat,
Nec Iuvenis morbo fert membris cura quietem.
Tactat utrique parem fortunam, et stemmatis altum
Progenies, et longam seriem despectat Avorum.
Qui Iovis orbis erit, clarique quo Gloria Tecti
Sentirdæ dignos Iuvo, non prodet honores.
Nobilibus primo crevit de tanta Trophæis,
Palladis exercens studia, Martisque labores.

Iosiæ

Nam celer, elisso depictis aëre pennis,
Impiger auvata Matris superadstit Arce.
At Padus ingentis thalami perculsus amore,
In medioque sedens Nympharum voce sonanti;
Non quia frondes, disrupto margine ripæ,
Limina concutiens, sævis immurmurat undis,
Obstantesque viros fluviali dejicit iva;
Aut valle fusili, gentis placidissimus Amnis,
Defluxu talito, sylvas, camposque virentes
Lambit, odoratis referens nova germina campis.
Vocibus his, solita Regum gravitate resolvens
Ora, pedumque tenens, pendentem in pectore barbam
Læva premit. Chorus exspectat nova jussa Parentis.
Plaudite io (dixit) Choreæ agitate, Napææ,
Undarum plausus Neptunus combibat aures;
Æthereæ Aræ flagrent, Arctique cuncta tueatur.
Texite virgineis viridantia serta capillis,
Carminibusque novis thalamos celebrate supremos,
Sentivdeque, Piique Deum; jam gloria nostræ
Urbis, Hymen sancto superum quæ fædere stinxit,

Aurea

Aurea perpetuis connectens stemmata vindis.
Vos Phaetontea casus quos flere, sorores,
Fatimus placuit, Mundi et lacrymabile damnum,
Tempora sacreis Domine circumdare gemmis
Cuncte, votivos Hymenæo et cedite ramos.
Virgineæ Iunoni, jussis parere parate
Exercent varios, discreto numine, ludos.
Illa legit rubros, cantanti proxima calthas,
Et geminum tergus fulgore exornat agrestis.
Altera purpureis festinat colla pyropis
Pingere, Sidonio cultus onerare veneno,
Crepidasque sinus mitris velare lapillis.
Illa comanti crines discriminat auro,
Atque humeros tenui velamine celat eburnos.
Iam Pater Oceani, magnæ (inquit) dona parentis
Lucretiæ, pedibus nostros cum presserit annos,
Undarum nitidis Sveve præcat ocula plantis,
Et planus patula tantos comitetur arena
Heliades gratis applaudent nutibus, atque
Oblite gemitus, veniunt ad gaudia Patres,
Lucidus populeis portantes germina ramis.

Ad nu-

Ad numerum Nymphæ vitreæ saliere perundæ,
Marmoreisque Chorus fluviorum verberat Æquor
Plantis, et placidæ vestigine frigora miscet.
Hæc motu, validum librat super æra saltum,
Pulsatisque premit vestitis ictibus undas;
Vertitur in gyrum æquato pes tenuvè plectri,
Incipit atque morâ breviat, nunc protrahit audax.
Illa per imbriferos latices pæana canebat,
Alternoque gradu ibat ovans, et tempora fluentes,
Saltibus imodiis, animato marmore fregit.
Agmina Najadum clamoribus Æthera miscent,
Felicem sponsam, Felicem Turba Maritum
Inclamat, teros optans augere Nepotes
Pulchrior at curis Dea, tunc ora revolvens,
Impetrat a Sestis generosa silentia divis,
Sublimes thalamos sic leni carmine jactans.

Felix Hippolytus, cui tulit aureus
Hymen, conjugii Rector et arbiter,
Lucratæ thalamos tangere fulgidos,
Insignem meritis tingere Virginem.

Omnis

Omnis Cecropidum cederet huic Hymen,
Cunctis et Latii faemina diuior;
Urbis Lucretiæ spiritu aemior,
Mirabor thalamos quos Pia conjerent.
Huic Aegale genus Lux prior indidit,
Aegaleq animos prodiga dextera;
Illibata Fides cordibus imperat;
Et mentij pietas regnat in Ethera.
Fecundus Tyrijs labra nitoribus,
Indum candet ebur dentibus additis;
Pingit sola genas Purpura igneas,
Hinc mollj vesidet pectore candida.
Cedit neue admas luminibus vagis,
Hyblæq corporibus lilia tacta.
Et conchæ Pelagi maxima gloria
Seruire igniferis gaudet amantibus.
Vincit copanæ aurea Cynthiæ,
Dum spargit radios sydere flammeo,
Hanc Virgo Cypriis cingat odoribus,
O quam mitte ligat pectora vinculis

Felix Hippolyte cui Roma contigit
Amplexi generis, pulis Jovis invidet;
Mavors et thalamos Cypridis inclytæ
Excesse, superet tanta nubilia.
Nullus commaculat candida pectora
Livor; non Veneris blanditiæ procax,
Quæ fert cæcus Amor vincula Cyclica;
Mens una in gemino corpore præsidet.
Hæc tibi Juvenis detulit Athius;
Lucina auxilium nixibus afferet.
Mater cum dederit pignora plurima,
Proles, sit similis patribus ardeis.
Ergo jam fueris plaudite Virgines,
Lætæ nunc Thracæ tenite dextenis;
Tellurem pedibus protterat impiger
Cæcus, Hymineus pergrejet alveus.
Felix Hippolyte cui datur unice
Regales thalamos sternere Virgini;
Excessit solitum fastibus addere
Quæ formam superis ingenit gloriæ.

Mobi:

Nobilis hæc postquam deprompsit carmina Virgo;
Talibus Eridanus, solita gravitate loquelæ
Expressit rutilæ, sublimia munera Nymphæ,
Vocibus et lætis regalia corda salutat.
Vive diu felix, o felicipima sponsa;
Cœlum namque tibi plaudit; tibi fundit honores
Numen, et Ætherei aperit prælagia flammis.
Surgit ab Ogygio Phœbi lux aurea terris,
Splendidiorque diem thalami fulgore serenat.
Tu decus Hesperiæ telluris, fertile germen
Excelsi generis, Patris certissima imago,
Multigenas niveo lætes sub pectore dotes.
Nec non mente Pia facilem frenare juventam
Scis valet, parvo concludere omnia gyro,
Quæ pollet in gracili studiosa modestia sexu.
Lilia pande tua, o patriæ spectanda Virago;
Pande rosas, violasque simul, earumque liquores,
Quæ sinus ingenuo conspersit munera sponso;
Quæ pudor effinxit, thalamique decere jugales.
En te, clara modo vocat alto, Nupta, Marito,
Regalesque parat dotes, gemmasque nitentes;

Et quæ

Et quę pinxit auro vestes, quę Dędala finxit
Dextera, sidonio collustrans fila colore.
Splendet at in stratis circum pulvinar acantho
Fulcraque Dalmaticis stant intexta medullis,
Aleęis prędincta vagis, Phrygiisque tapetis.
Hic tibi, Hagna, toro patet aureus, inclyta sędes
Atria consurgunt nivis decorata figuris.
Illic vive diu Matris dignata favore:
Sit proles similisque tibi, similisque Parenti;
Sic magnos imitetur Avos, sic robur avitum
Bentivolęque, Pięque manus pertentet honores,
Quam Bellona gravis; quam Martius exhibit ardor;
Gloria purpurei tollit quam celsa Senatus;
Imperiique decus, pretiosaque fama Lycei.
Vultus amisit Domini Chorus ipse Deorum,
Et fremitu, modulisque favet, fidibusque canoris.
Personat omne nemus, ripes et voce resultant;
Responsatque solum; responsant antra ferarum;
Liminaque late domus habitata Sonis
Concutit, et patulas vocalis fervet arenas.
Hausere insolitas voces, buccasque crepantes

Sylli:

Sylvicolæ, Satyri, Dryadumque inculta Propago;
Æmula cum cepit dulces agitare Choreas,
Sylvanumque modis, et agresti carmine Faunis
Ludere, et Arcadiæ calamos inflare sonantes,
Quos Pan instituit, teneros Syringis amores
Cum caneret, duram cupiens inflectere mentem.
Jam vox Echus responsat vocibus undæ;
Carmina carminibus Choreas junxere Choreis;
Nec mora, nec requies repetitis saltibus; imo
Exultant pedes: præcinguunt hi tempora quercus,
Et nomen Sponsæ ingeminant, nomenque Mariti;
Carmina tum plectro Fidicen modulatur eburno.
Interea Oceani nitidis sol obruit undis
Immensum caput, Ethereos atque Hesperius ignes
Excoit, et niveos argentea Luna jugales.
Invida Nox sparsens tacitumas silentia terris,
Ad placidam invitat sudantia membra quietem.
Hinc Pater Eridanus trepido penetralia gressu
Magna petens, Phœbum vitreis abdicit ab undis;
Pacifico haud æquis Nymphæ comitantur euntem,

et

Et properant alti mersos onerare Parentis.
Sic Dryades sylvis, lapsa decusque suis,
Somnus et obductis adfert oblivia terris.

Najadum munera Sponsæ oblata.

Destinat Eridanus placidis qui educat undis
Nymphas, ut huptæ digna tributa ferant.
Hinc Lucidena chorus patrios persolvit honores,
Obsequioque pari, festaque reddit opes.
Astra, Polumque tibi subdis, liquidumque Tyrannid
Lux Pia; quam melius subdere corda vides:

Rosarum serta.

Quos tenero flores decerpsit pollice virgo,
Inclyta sunt Divæ gloria, veris honos.
Reginam Regina decet præcincta decore,
Quæque superba, tuis regnet in Arce Rubi
Nempe Parens vérum, fiat ne præda rapacis
Dextræ, pumiceos milite sepsit opes.
Sume coronati ramos de germinis ostro,
Spicula nulla timet, dextra pudica, rosa.

Nam

Nam solita Aurora vejeum consternere lecbus,
Jam refugit cafty lo,dere rapta manus.

Lilia.

Virgineum decorant argentea Lilia pectus,
Quæ tibi Fluvicus mittit ab arce Pater.
Credit ad irriguos albenti germine fyntpbas,
Et noster tanto flore venidet ager.
Hoc tibi debetur vectigal, magna Virago,
Pectora quæ refers candidiora nive.
Lilia quid jactant Junonis ab ubere nafci?
Ipsa Deo veré pectore nata, rear.

Viole.

Limina Floridali vejerant violaria veri,
Temporibusque ferunt flabra beata novis.
At meliore aura felicem nuntiat annum
Nupta viro, prolis flore vivere potis.
Ut viole exhilarant surgentem Phebe juventam
Annis, sic uteri pignore Sponsa vinum.

Fraxini.

[illegible]

En tibi Pomona mittunt Donaria Dive,
Nutrit Hamadryadum quæ bona cura manus.
Largior hic nobis prodegit munera Cœres,
Ut liceat dignos tollere honore toros.
Quod tibi dextra offert, pratorum est magna voluptas,
Mala sed Hesperidum semper in ore geris.
Aurea poma Draco victa custodit hianti,
Illa Anguis servet; sed tua mala, Pudor.

Succinum.

Lucida flumineis manant quæ succina rijs,
Regalis sunto signa tributa sinus.
Ut trahit hoc stipulas, molleque inflammat amictus,
Unis sic cupidos, pulchra Virgo, Procis.
Conjuge cum viti fulgens se gemma marita,
Sublimis Sponsi te cupiere toti.

Corn.

Coralium.

Sume Medusæo fucatos sanguine ramos,
Quos legit in vastis Oceanitis aquis.
Hos tibi decerpsit spuriæ in cautè rubentes,
Sint ut odoratis apta corona comis.
Sponsa, tuis regnant animata coralia labris,
Hæc sedet in natis Sanguinis ore nigor.

Monile.

Accipe lacteoli, virgo, redimicula colli,
Quod finxit nitida plurima gemma face.
Quidquid Erythræis gignit Matuta sub undis,
Dum gravidi conchas ubere rorat alit.
Cydarus dono tulit: ordine Turba sororum,
Tethios ingenio texuit arte opes.
Tu, quæ torquatos superas candore columbas,
Pinge sinus, niveas munere vinxit Aves.

Tænie.

Virginea contexta datur tibi Tænia dextra;
Jam sine aberrantes carpsimus lege comas.
Lucifer obstupuit nitidos cum cerneret orbes;

Et timuit superum sparsere in arce jubar
Cur mea perpetua lustrat vestigine terras
Lampas, ait, pandit si Pia Nupta diem?

Speculus.

Judicio speculi vultus componе verendos;
Pinge verecundo, Sponsa, decore genas.
Arbiter est frontis vana sub imagine formæ,
Ingenuas nulla decipit arte Mavs.
Ut speculo vultus, animi sic intima mores,
Forma placet Sponso, meus juvat apta magis.

Odores.

Fragrantes Nymphe, tibi dematit ungula messes,
Quas serit in patriis pinguibus horta agris.
Hic casiæ suaves, Panchæaque cinnama surgunt,
Quidquid et in pratis divus odorat Arabs.
His modo sparge caput, nitidosque perunge capillos,
Splendida sic grato gaudet odore Venus.
Mordus ipsa suis sudantia balsama vincit,
Hinc inter Nuptas tam bene semper olet.

Velamen.

fol

Hoc, Sponsa, Assyrio tinctum velamen in ostro,
Artificis primum dextera pinxit acus.
Vilia ne speres studioso munera Nymphæ;
Optatas tenero pectoris abde nives.
Texta tege; en melius nil corpora pulchra revelat,
His et aperta valet pandere membra Nurus.

Pecten.

Regalis nitidum satè nunc vertitis aurum,
Multifido dentis munere pecten aret.
Dum famula intonsos capitis discriminat orbes,
Luxeus ta rigida mente retunde dolos.
Domat ebur crines; cordis mens ordinet actus;
Spondet utrunque suo Nupta Pecta Viro.

In Nuptialibus gaudiis. Augurium.

Nectite purpureos, bene juncta Propago, Parentes,
Alliget invictis nexibus ora Jugo.
Tempus edax rumpat; vocalia vincula fangat,
Innumeros felix cernat uterque dies.

Ruæus

Aurea Parca trahat venturæ stamina Prolis,
Invicto et clavos pectore vincat suos.
Nestoreos postquam Sponsus numeraverit annos,
Diligat Uxorem; diligat ipsa Virum.

In Laudem Sponsæ.

Validum splendor, niveique corona pudoris,
Cypridis hostiles vincere docta dolos.
Ora cupit cantum mea Pieris, organa cantum,
Largius in Laudes hospita ut ire queat.
Pegasei sapiant dolij jam fluminis undas,
Hinc Lauri exercent, sit sed in ore minor.

In Nuptiis
Illustriss. Dominorum, Comitis Joannis
Antonii Locatelli, ac Comitissæ Eleonoræ
De Paululciis. Epithalamium.

O Regina Paphi, Genetrix dulcissima Amorum,
Quæ thalami nexus, sanctæque jugalia tædæ
Jura.

Iura regis; cinctaq; vario splendore (thumbaq
Alde votiq; thures et lecta carmina linque,
Connubiique novam presens circumspice sortem.
Gratia, blandus honor, facilisque caterva Leporum
Adsit; hymenque tuus viridanti tempora lauro
Cinctus, inhexacta modulentur carmina avena.
Lecta triumphales sparguat victoria palmas,
Festa novam paritèr comitetur Turba Sororum,
Dicat io Paean, tandem vicistis Amores.
Intemerata fides, comes et Concordia, cunctis
Excipiant hilares, feliciaque omina prepetent.
Nubila dispergat radio redimitus Apollo,
Innubemque diem revehat, cedumque benignum.
Profert Veris opes, vultus dum Nupta recludit,
Divitiasque Hybla, rosea sub fronte recondit.
Aemula Cadmi, fuit sua sydera novit
Fingere, quæ vibrant minando lumine flammas.
Interplexus Ebur labiis, effudit in ore,
Excrit atque caput, ipsa stamulata amœno,

Corae

Coraliumque parat geminis subsellia labris.
Aurea Cepanes, effuso cuine, flagellat
Candida colla, genq componere docta edoneſ.
Conchea bacca aurem accendit, digitiſque lapilli
Fulgor; at armillæ palmarũ luce pruinaſ
Inflammant, torqueſque sinus, collumque munite.
Qualis ab Eoo surgẽs Aurora cubili,
Purpureis stipata rosis, flavisque Corolis
Semmiferum caput effert, cunctis clarius Astris;
Sic formosa Poli scandit jactantior axem,
Nocturnasque fugat tenebraſ, felicique sporem,
Proxima nascentis signans exordia Iuris.
Haud secus Eleonora toros ingreſſa jugales,
Innumeris ornata rosis, quas explicat ore,
Scandit odoratos thalamos, et celsa Mariti
Atria, quq pulchro vultus fulgore serenat.
Quale decus virgo fert formosissima Sponso,
Cum datur amboby dextral conjungere dextrẽ;
Qualis erit Sobole, tantęque similliima Matri
Pignora sunt Gnati genialis imago Parentũ.

Vos

[illegible]tas, Veneriſque nitor, concordia mores,
[illegible] vitas animi, ſpecies, in fœdera traxit.
[illegible]aliter urbiferi nectentes vitibus ulmi,
[illegible]iat internos sic Hymen mentis amores;
[illegible]eibus æternis socialia Proneba Jeno
[illegible]dera confirmet, longæque propagine ditet.
[illegible] placeat Nupta, gressu trepidante, Senectus
Veneris ut tandem, revolutis Nestoris annis.
Videat hiberno geminis ver tempore Sponsis;
Nec malefana Lares damnis Fortuna revisat.
Sponda Veneris paribus succendat pectora flammis,
Corpore et in duplici semper Mens imperet una.
Discordes sedet mitis concordia sensus,
Omina fausta ferat Titanis et Orbita cursu.

In Doctorali Laurea Illmi: Dñi Laurentii
Matroni Nobilis Lucensis I. V. D.
Encomiasticon.

Utti:

Ultima quæ Divum scandit confinia Virgo,
Postquam jam Lèges, et foy jacuere subactæ,
Projectoque ferox late bacchata per Orbem,
Arduus sacrati prostravit robora Juris.
Culmina Cœlestis quamvis Astræa teneret
Signifer, indignata solo, tamen ore nitenti,
Anxia sollicito despectat lumine terras,
Num recham, num Legis honos, num jura repulsa,
Exilio revocata suo, spatiènter in Urbe,
An consulta fori servent, an Fœdera Pacis,
Vel magè pastoræ recti tutamina luxus
Proterat, et superè confundat pondera libræ.
Fortè micans lumen Virgo dejecta retorsit,
Parma ubi nobilibus mirè irradiata Catervis,
Inclyta Lojadidæ mirantur Limina Gentis,
Quæ, nemus Aonidum, vel docta Lycea figurant.
Hîc oculos fixit juvenilia ad acta Mathoni
Præcipuè, assiduo quantum pervurrere mente
Fervidus, ingenuæ præclara volumina Legis

Ardet

Ardet, et æquato humanos examine movet.
Quo studio fessos discat servare Clientes,
Tutarique Reos, partisque refringere vires;
Æstivos tolerare dies, dum fallere noctes;
Quærere quid Cæsar, veterum quid jura Quiritum,
Quid Numa, quidve Solon, Regum quid jussa, labent.
His excelsa super, sedes Astræa reliquit
Æthereis, et posito geminatæ pondere lancis,
Invictæque manus gladio, perniciibus alis
Æreos tractus, et pallida nubila tenuit,
Ventorum caecos superum, auraque favonios.
Aletis in morem, Themidis mos constitit Arce.
Frigidior unde vagus Cephisus volvit arenas,
Martis et arguto sollater murmure Dirus.
Templa vetusta nitent mirus hic aucta tabellis,
Quæ, pia credulitas, ipsa et Bestia tellus,
Fatidicæ solvit votorum dona Parenti.
Deucalionis opus, Pyrrhæ quoque nobile factum
Cernitur, ut jactis lapides animare laceris

Mox

Nosce potuere, Poli vastis cepantibus undis,
Queis genus humanum delevit, et omne ferarum,
Abstulit imbre genus, gemina vise prole relicta.
Hic delubra Dea, venerandique Atria Tecti
Inclinat, sanctosque lares, aditusque superbos.
Protinus alma Pudens gemina comitata sorore,
Divinum ouersant sidus, nutuque benigno
Virginis, atque jubent propriis succedere Tectis;
Letitieque simul dant mutua signa dedere,
Plurima tum vario Diva sermone serebant,
Splendida Lesa, Pacisque soror, Themidisque propago,
Talia virgineo Astrea sic ore locuta est:
Quę te sidereas Colonum compulit Ędes
Deserere, et nouas telluris cędere madentę,
Postuasque Domos, nutu lustrare sereno?
Tam Bellona ferox, una cum fratre cruento,
Horrisonos adverso acies, situasque crepantes,
Progeniem nostram, Divinaque jura relegat.
Indocilis Populi, vecturn, moresque ferosi

In-

Innocuos, justas detreitant legis habenas.
Tunc Astrea refert: o magna digna Parente
Filia quæ niveo labentem fœdere mundum
Jungis, et invicta Sentij ratione gubernas;
Solve metus; redeunt sacri primordia fœni,
Justitiæque jubar, despecti et pondera libræ.
Sic tua jam soboles pœnetralia prima revisit,
Deserlamque domus, præcelsi et Tecta Tyranni.
Induit ipsa Togas iterum; fasceque superbos
Erigit, et vastum late dominatur in orbem.
Docta Theatra vident claræ spectacula legis;
Hamque ecthesque sonant nostri certamina Juris,
Argutisque modis dubiorum nubila cedunt.
Innumerus inter Motroni fama refulget,
Sanguine qui clarus, sed clarior ipse suorum
Lumine virtutem; priscorum nomen Avorum
Legibus insignire, Senus, Patriamque laborat.
Auctus magnorum Lucæ splendore Quiritum,
Insignis titulis, longaque propagine Sentis
Motronæ, teneros fastis superaverat annos.

Nam:

Hanque ubi lojolidum sophiq libavit honorej,
Suxit et ingenuis morum, tenor, ubera labvis;
Pierios (actu) egrepuj ceqit ephœbis
Pervellere, et tutus sacroj lauivre liquorej,
Eloquio versans latialis flumina linquæ.
Improba lasciuq frenabat corda juventæ,
Ingeniumque gravi cura, studioque domabat.
Mox stagyreos animo digrepuj in hostes,
Ver ubi floriferus ingenio solatia prebet,
Addita mente agitat veruj miracula Matrij;
Materiej et nata Chao, quæ semina formæ
Concipiat, societque sibi, capiatque maritam.
Tum varios motuj, quos alta volumina Coeli
Ignibuj Ethereis, revoluto cardine pandunt.
Entheuj hic ardor juvenilej edomat gestuj,
Adsit et audacej flammaj, sensuque virilej.
Quantus hic assurgit rutilo dux fulminat ore,
Improvidesque suis jam vulnerat arietat hostej;
Spicula contorquens Dialectica, dicta retundit,
Evellitque dolos, et falsa sophismata frangit.

Ter-

Ingenii radio, et velocis acumine menti,
Evolat invicta, tumido Hamanthior Euro,
Doctrinegue facit flagranti Pectore fundit.
Ingeniosa sacra Legis præcepta revolvit,
In cerebri cavea Civilia jura recondit.
Solvere mox didicit nodosa Enigmata Patres,
Obductique celer discrimina noscere veri,
Et certo varias pensare examine causas.
Hic patriæ Minoa dabit, justumque Senatum,
Pacifera unque Numam, rigidi vel corda Lycurgi,
Æmula Cecropidum, Latii geque forte Senatus
Luca potens, superos extollet nomen ad Astræ,
Aurea fabifera collustrans sæcula Patris.
Jam parat eloquio, docta spectante caterva
Magnatum, clypeo vocis gladioque loquelæ,
Dogmata dictari Legum, recludere Sanctas
Juris, et arcanos Librorum aperire recessus.
Audit hæc postquam Regalis gaudia Virgo,
Continuo roseo sic talia reddidit ore:
Magna refers, Astræa, meos quæ solvere curas

Sola

sola valent, tum ferre gravi solatia Matri,
Dum revocare gradum, veteresque habitare Penates,
Dejectam prodis sobolem, clarosque Nepotes.
Namque revirescent recti primordia sæcli,
Quem gens ignavi spernens consortia luxus,
Legales adiit, per amœna arveta Lycei
Quærere invisi cepit, revocare labores;
Arma Togæ ut cedant, mihi Mars, Pacique sonori.
Tum Dea Justitiæ, sacrato corde, loquenti,
Pone metum, dixit; claro succurrere Matrono,
Dum parat excelsæ decerpere munera Laudi,
Suggesti et plausus, et docti oracula cœtus.
Sic ait; atque Themin, Natamque utramque salutat,
Concutit eliso fulgentes aere pennas;
Blandisonis vastum Zephyris per inane vocatis,
Aurati nubes pedibus, camposque liquentes
Calcat, iter carpens ubi turis plaustra Bootes
Flectit, et optatis se collocat ædibus arvis
Aetheream, et noctem, atque diem æqua dividit hora.
Interea Parmense solum Lex inclyta, velox

Incæ.

Incomitata subit, dum nox obscura vagatur,
Somnus et ambita ferit membris dona quietis,
Et serit Hesperiis pretiosa papavera Tectis.
Matronus vigili sed corde volumina tractat
Pontificumque, Ducumque, Decretaque (caperis) omnes
Romulidum Leges, et sacri jura Senatus.
Quidquid et altisono enuntiavit Bartolus ore;
Doctrinam quidquid collegit pectore Baldus;
Omnia multifidi pervurrit Codicis antra.
Qualis Apes cum verse novo redolentia campi
Germina delibant, flaventia tecta favorum
Nectareis suucis fabricat, mellisque decorem
Narcisi lacrymis, et rosis frigore dignit;
Sic Juvenis cupida Junis per florea prata
Mente vagans, sacro doctrinæ nectare pastus,
Ingenio pepent claros virtutis honores.
Jam medium cursu nox dubia viderat Axem,
Arctophylaxque, Tubar verso temone, ciebat,
Cum sopor impatiens fessos irrorat ocellos
Laurenti, et liber culto sub pectore serpit.
Cuncta Dea explorans, tunc grata cubilia tangit,

Aula

Mulcet et ingenuum divino rore labellum;
Ingenio robur confert, in sede reponit
Mentis opes Legum; totisque hærere medullis
Imperat, et rerum scitkea oblivia tergit;
Ardea, mox fugiens, Senatricis Templa revisit.
Jam membris dederat gratissima dona quietis;
Excutit ut somnos Heros, et cuncta revolvit
Dogmata, Legalisque modos, collectaque jura,
Experta fatis sensus, promptamque loquelam,
Queis jubis objectos est Legum solvere nodos,
Alta theatralis regerat spectacula pompæ,
Splendida laurigeri rapturus munera Serti.

In Assumptione Beatæ Virginis Mariæ Epigramma.

Numinis æterni, carnis velamine sedes
Cincta, Dei scandit mox rediviva Parens.
Ventorum, solisque vias, mirantibus Astris
Transgressa, ad Enati sedit in Arce latus.

In:

Invia corporeis paret dum semita plantis,
Cœlestis Proceres obstupuere Plagæ:
Sol novus exoritur, dixere, in Tecta Tonantis!
Astra solum pepetit splendidiora Polo.
De sub sole venit Phœbi fulgentior orbe?
Cœlique hæc (mirum!) sidera gignit humi?
Plaudite cœlicolæ, vestro sol redditur Axi.
Plaudite, Mortales, splendet in Axe solum.

De Deipara Virgine Mis Balnei
In Fragmento testudo expressa. Epigramma.

Aligerum stipata Chorus, et sole amicta
Cydale, quæ Phœbus cornua, Virgo, premis.
Cœlica cur humilis refert nova gaudia Festa,
Atque piis profert munera tanta viris?
Debita sunt postquam gemmata Palatia Matri,
Quam fragilis figuli tanxe fabrefacta rotæ.
In Lutea vultus reduit fragmine Virgo,
Mortales doceat, fragmen ut ere Luti.

De

De S. Dorothea V. et M. Cæsaraugustanæ Patrona
cui Angelus, dum ad Martyrium trahebatur, Calathum
fructibus Paradisi refertum detulit, per quos quendam
Ethnicum invisorem ad fidem convertit.

Dorothea æthereos in pectore Numinis Hostos
Sæpe volutat, ubi Poma perennat ager;
Fulget ubi sine nube Dies, ubi vernat Olympus
Floribus, et nitidas fert sine vepre Rosas;
Dum niveos artus lacerat, stillante cruore
Ungula, Tortoris sollicitata manu.
Talibus exhilarans præcordia, læta dolores
Sustinet, has tantum præstitit anhelat opes.
Audijt utque Sophus gliscentis verba Puellæ,
Post hæc, Virgo (inquit) funera mitte Rosas.
Cum pede contigeris superi vivaria Cœli,
Tunc mihi virgineæ Poma recide manu.
Protinus egressus nitidis Ephebus ab hortis,
Pomaque referens munera mixta Rosis,
Iussit, quæ Sophum cœlestia Poma petentem,
Dic illi, hos Flores stelliferi Horti alit.

Ethnicus

Ethnicas obliquit speciem speculatus Alumni
Aetheris, et miris plena Canistra Rosis.
Christiadum documenta bibens, fideique juramen,
Et Virg. corpus, Martyrique comes,
Virgo novum florem Celestibus addidit hortis,
Qui, fatat ut superos, ipse recipsit odor.

De D. Catenina Senensi, Cui a Christo oblata fuit duplex Corona, spinea scilicet, et gemmea, ut, quam [illegible] mallet, eligeret; at Virgo spinam amplexata, illam Capiti suo ingeniit. Epigramma.

Rex superum Christus, Sponsa Penetrate revisens,
Gemmea fert, pariter, spinea serta manu.
Sunt haec, Virgo, tuis (inquit) nectenda capillis,
Sive cupis gemmas carpere, sive rosas.
Tepida spina fuit divinis, Sponsa, capillis,
Sint dumi pariter spicula, serta meis.
His vallata vivent pretiosa ligustra Pudoris,
Hyblaeas semper spina ducter opes.
Sint sentes lacrymas, ferunt ut agmine frontem,

At

Ut parit infelicis gaudia vera dolor.
Subdita senticomis sint tempora cana mihi,
Lætitiæ gignet tanta vinea mihi.

In funere Serenis. Isabellæ Estensis
Placentiæ, Parmæ etc. Ducipæ.
Carmina in Acad.ia S. Pauli Placentiæ decantata.
Ad Academicos Exaphicon.

Cuncta novem fleret cum Turba coacta Sororum,
Fingeret atque Fides mœsta Agatho Lyræ,
Ut mea Corsepus comitetur Musa dolores,
Edidit ad cineres flebile carmen agas.
Dum jupus fragili modulabor arundine versus,
Uniu obsequium præmia bina dabit.

De Serenis. Isabella in puerperio morbo Epig.ma
Maternum Subdes uterum Farnesia liquit,
Augusto ut vultu subdita corda beet.
Prodderet utque suum Regalis Mater ocellum,
Pro Nato extremum tennit obire diem.
Lux mea sospes eat, moduo funere vitam,
Alcidem sit (ait) me perdipe salvi.

Ad

Ad Eandem. Epitaphium I.

Excerit optatos dum sol Farnesius artus,
Extinxit Matris Mors inimica facem.
Ecu Maturato penit teneros cum Cynthius ortus
Explicat, et roseo Luce serenat lumen;
Sic novus absorbet Senitricis lumina Phoebus,
Tragus suo vivit sole sepulta Parens.
Sine enixa penit, referans in funere vitam,
Eumque suq Nitq luce triumphat, obit.

Epitaphium II.

Effudit postquam Farnesia Pignora Mater,
Exuviis positis corporis, Astra petit.
Protulit innumeros uno sub Principe fastos,
Prole sub hac series stat rediviva Dueum.
Lumina mox clausit, nullo moriturus pergul,
Dum rapit hoc uno Germine sceptra Nesi.

Epitaphium III.

Ponite jam lacrymas, Matres, cohibete timorem;
Non inopina dedit fata puerperium.
Cum Natura meam, Virtus, et Gratia mentem
Dotibus augerent, stamina Livor edit.

Invi:

Invidiæ stimulis ardens namque Urbitia vitæ,
Atque necis, secuit pollice pensa soli.
Protinus æternis sedis mea gesta tulerit
Gloria, sint ullo ne peritura die.
I nunc, Parca ferox, Isabellæ fila reside,
Mors mihi namque modo, vita perennis erit.

In Obitu Illmi. Comitis Hieronymi Dandini.

Tumulus I.

Clara Triumphalis tuleram jam Martis Alumnus
Pygmia, victrici pila vibrante manu;
Invida sors tandem crudeli tabe peredit
Viscera, et obscuro membra locavit humo.
Quidquid erat Libitina suum, sub marmore claudit,
Fama sed æternas ducet Olympiadas.
Fulgere sic cupio tetra tumulatus in Urna,
Victutis occidit, sed sine morte, vigor.

Tumulus II.

Sistite jam lacrymas; supplicia ponite, Amici,
Nil juvat humanas sollicitare vices.
Nam vivo, lucesque traho, licet abdidit Antro,
Obfuit haud animo Martia signa sequi.

qua

Quos sdet indomitus dotes pepondere Miles,
Sculpserat in nostro pectore Diuy Amor.
Nanque Fides, Pietasque simul, Thoraca fuere,
Religio pariter, Cassis, et umbo, mihi.
Talibus ad superos evecty Spiritus armis,
Hic exequiarit, sed sine Marte, Pulum.

Tumulus III.

Flebile quid Busto prodest appendere carmen?
Luctifico inferias opociare sono?
Quid juvat exanques arbes vetare (upripu,
Belligeraque Equitis tuta ciere Tuba?
Tympana, signa tegant, precantaque Vela sepulchris,
Sunt hæc Nandini vera Trophæa Duris.
Si libet at Tumulo gemebundos indere versus,
Carmine victurus hoc cumulate Rogos:
Hic situs est Navatis honos, et gloria Belli;
Quem nullus vicit, tabe peremptus, obit.

Tumulus IV.

Heu nimium insidiosa Duris, Mors improba vitæ!
Heu nimis instabilis sortis iniqua Rota!

Insi:

Insignem virtute virum, titulisque decorū,
Cui Pallas Sophiam, mars dedit atque animū;
Nobile stemma Venus, Pravitatque gloria nomen
Contulit, elogiū vim sed amica Charis;
Fatiferæ nunc dextra Necis caligine rēpsit,
Nec Bellona ferum vindicat ense nefas.
Vicit io Mors, Heroïs sed Fama triumphat;
Dumque cadit, Nomen surgit in æthereū.

In funere Illmi: Dni Clavamontij Claramontij Patritij Cæsenatis Philosophiæ, ac Medicinæ Doctoris.

Epitaphium 1.

Qui prius quondam Lachesis compescere vires,
Fatorum rigidos et cohibere dolos;
Reddere nulla vices mihi dextra Machaonis audet,
Mors voluit nostros findere falce dies.
Tu mea (sic inquit) medicamine Regna tuere.
Ipse tuo robur funere disce Nefij.
Sic Mortis dum jura probo, mea Gloria vivit,
Inque Nece æternum fama superstes erat.

Epi-

Epitaphium II.

Pœnis arte, dies, et inexorabile fatum,
Dum traho sollicitas, Mors secat ungue colum.
Micat at melius Virtutis lumen in umbris,
Ingenii rumor nec tumulatus obit.
Jocundat tenebras nam Claramontius ardor,
Hinc Vitæ extincto lumine, claret adhuc.

Epitaphium III.

Palladis æternos dum Claramontius Hortos
Incolit, et Cyrrhæ proluit ora vadis,
Ingenio vejerat Naturæ omnia: Soleni
Arcanum clara mente revolvit opus.
Dum pietate pari miseris succurrit Egenis,
Scilicet annectens ad medicamen opes.
Spiritu omnigena madidus virtute, per ima
Infima, supremos ardet adire Jovis.
Cum cecidit, propium exercit Nomen ad Astra;
Viveret ut melius, vix bene fata dabit.

Tumulus I. Virginis conjugis, quam Patruus interfecit, dum illius veneris amplexibus pa-

vere recusat.

Dum venus Patrui canum inicstare Pudorem
Virgo libidinibus corpora stravit Amor.
Spretus namque Puer, sagittas sumpsit easdem,
Cognatas savit sicque cruore manus.
Ne moriatur Honos, subigo mea viscera ferro,
Si pereo, mater fama superstes erit.

Tumulus II.

Patruus infreni Neptis perculsus amore,
Sollicitat frustra corda tenella prece.
Hinc despectus amans, furiis agitatus Averni,
Quas, tadæ ante genas depsit, ense metit.
Sic furor, atque odium vicere cupidinis artes,
Virgine sed vicit tunc moriente, Pudor.

Tumulus III.

Dum Procus infelix pharetrati tela Puelli
Sensit, et obsegnes urere corda faces.
Munere sollicitat, precibus modo pectora Neptis,
Actia et incassum fraude retendit Amans.

Tum

Tunc ferus, impatiens, armavit Arinare dextram
Patruus, et Fratres mersuit ora furor.
Contulit innocuo cordi Mors impia palmam,
Demque Puellæ Virgo virgo inermis obit.

De Liliis super Tumulum hujus Virginis
exortis, quæ illius mortem detegunt, in
Sylvis gemmis stipet a Parricida sepulta.

Horrentes inter saltus, nemorumque recessus,
Virginis occuluit membra pudica Pudor.
Prodidit ipsa nives sed germine tellus,
Lilia dum cernis progenuisse Nemus.
Sic Linquis armata Cohors argentea Flores,
Sum segges occulti sola Pudoris, ait.
Nil prodest clarè dolos, elementa loquuntur
Muta licet, produnt dum siluere sodes.

In Funere Reverendiss. Patris D. Vincentii
Squaldi Congreg. Casinen. Abbatis. Tumulus.

Quod lethale habuit Squaldus, sub Cante reliquit,
Cætera sunt nullo contemnenda loco.

Hal

Nam Mens Astra premit, Virtutum fama per Orbem
Aeterna, vitians, evehit acta tuba.
Ingenii retegit Respublica Lesla acumen,
Et doctum regerens gesta Latinis opus.
Jam mentis madidus, magnis et honoribus auctus,
Oppressus senio, non moriturus, obit.

Tumulus II.

Innumeras meruit vitæ qui ducere luces,
Hunc immaturo tempore Parca necat.
Nestoreq; ut vidit proverbia fluminaq; linguæ
Eloquium Squaldi; vel vereri pergamagat.
Nestora vincit (ait) lingua; superabit et annis;
Atropos hinc clamat: Fila recide, Soror.
Quid nostros lapsare manus, et frangere jura
Tentat? post fatum vivere quisq; dabit.

Tumulus III.

Qui ingentes Fabricas, et Lauxta superba locavit,
Hem quallet, fœdi præda misella situs?
Atria quid prodest, Delubra, Palatia, et Arces
Donare? Sunt modico membra reposta solo.

Ne

Ne mirere (Hospes:) squalidus quas extulit Ædes
Ipse edit, parva si tumulatus humo.
Inclyta Telluris struxit Penetralia Vates,
Erexit Menti, sed super Astra, Domum.
Exiguos cineri obduxit credidit Urnas,
Ducat ut æternos mens sine labe dies.

In Funere Equitis Caroli Baji Poetæ celeberr.mi
necnon Auctoris in Philosophicis Facultatibus amantiss.:
Discipuli. Epitaphium.

Dum bene Cyrrhæis modulatur Carmen ad undas
Carolus, heu fregit Sors inimica Chelyn.
Flevit Apollo, novem secum flevere Sorores,
Agmina dum Fidi congemuere Dei.
At lacrymas cohibete Deæ, mox Cynthius inquit,
Bajus amor Pieridi vivit in ore Virum.
Immortale labent vulgata Volumina nomen
Postque Rogos, melius vita superstes erit. *

* Carmina hujusmodi desumpta fuere a Jo: Bapt: Pelleati Can: Pis
Anno 1789

1 1559

1 7220

Rest. Libro Antico
Cav. G. DI GIACOMO
Tel. 71550 - PESCARA
1981